— Rekenkamer Aalsmeer —

Rapport

van het onderzoek naar **verbonden partijen** in Aalsmeer

Sneek, 2 november 2022

Conclusies en aanbevelingen aan de raad

In dit hoofdstuk staan de conclusies uit het onderzoek. Op grond van deze conclusies bevelen wij de raad enkele verbeteringen aan.

Conclusies

De nota verbonden partijen is niet meer actueel
Aalsmeer heeft sinds 2017 een beleidsnota voor verbonden partijen die door de raad vast is gesteld. De looptijd van de nota is vier jaar en inmiddels verstreken. De gemeente werkt inmiddels aan een nieuwe nota voor de verbonden partijen.

De informatie over verbonden partijen voor de raad voldoet niet volledig aan de wet
In de jaarlijkse begroting en verantwoording van de gemeente Aalsmeer is de daarvoor speciaal bedoelde ‘paragraaf verbonden partijen’ in de onderzoeksperiode onvolledig ingevuld. De financiële gegevens gaan vaak over voorgaande jaren en niet over de komende. Risico’s die verbonden partijen voor de gemeente vormen, blijven onvermeld. Bij enkele verbonden partijen ontbreken financiële stukken en accountantsverslagen.

De informatie over verbonden partijen voor de raad is niet eenvoudig te doorgronden
In de kern lijkt de informatievoorziening verder in orde. College, griffie en de ambtenaren is er veel aan gelegen de raad goed te informeren over de verbonden partijen. Portefeuillehouders bezoeken vrijwel alle vergaderingen. De stukken van de verbonden partijen stuurt het college met een brief naar de raad. In deze brief attendeert het college de raad niet altijd op de mogelijkheid het beleid van de verbonden te beïnvloeden. Stukken van de verbonden partij zijn vaak moeilijk leesbaar voor raadsleden. Het college stuurt niet elk jaar een kort overzicht van de mogelijkheden hoe het beleid door de raad kan worden beïnvloed.

Door een vrij passieve houding neemt de afstand van de raad tot verbonden partijen toe
Alleen in het vrij zeldzame geval als het college een zienswijze voorstelt, agendeert de raad de jaarlijkse stukken voor een vergadering. De stukken worden meestal ter kennisname afgehamerd. Hierdoor debatteerde de raad nauwelijks over de verbonden partijen en stelde nooit zelf een zienswijze op. Verbonden partijen worden sinds ‘corona’ ook niet meer bezocht of uitgenodigd voor een toelichting. De afstand tussen raad en de verbonden partijen nam hierdoor de laatste jaren verder toe.

De raad geeft belangrijke partijen weinig aandacht en werkt niet met buurgemeenten samen
De raad in Aalsmeer maakt geen onderscheid hoe verbonden partijen worden gevolgd. Het is voor de raden niet werkbaar, en ook niet zinvol, om alle 15 samenwerkingsverbanden op eenzelfde wijze te volgen. De raad heeft niet de belangrijkste verbonden partijen voor Aalsmeer uitgezocht om die meer politiek-bestuurlijke aandacht te geven. Daarnaast heeft de raad geen overleg met buurgemeenten die in dezelfde verbonden partijen zitten om eventueel zienswijze met elkaar te delen.

Aanbevelingen

1. **Raad, prioriteer welke verbonden partijen meer aandacht behoeven**
   Bepaal welke verbonden partijen voor de inwoners een grote maatschappelijke bijdragen leveren en/of bestuurlijke risico's geven en/of een aanzienlijk financieel belang hebben. Wanneer een verbonden partij twee of drie van deze kenmerken heeft, spreek dan met het college af om hier extra aandacht aan te geven. Ga na of het college voor deze belangrijke partijen de taak van opdrachtgever en de taak van eigenaar goed uitvoert.

2. **Raad, leg contact met andere raadsleden van andere gemeenten in de verbonden partij**
   Nu de wet is veranderd en raadsleden bij gemeenschappelijke regelingen een adviescommissie voor het algemeen bestuur mogen vormen, lijkt een regelmatig contact met andere gemeenten in dezelfde gemeenschappelijke regeling verstandig. Ook kan samen met naburige raden een zienswijze op worden gesteld.

3. **Raad, vraag het college om de nota verbonden partijen te actualiseren**
   Vraag het college de nota verbonden partijen uit 2017 aan te passen bij de actuele informatiebehoefte. Dat betekent dat informatie begrijpelijk is samengevat en direct duidelijk is voor raadsleden wat ze met de voorstellen kunnen doen. Neem mee dat sommige partijen extra aandacht verdienen zoals in aanbeveling 1 staat.

4. **Raad, agendeer jaarstukken van partijen en vraag het college een beknopte raadsbrief**
   Behandel de verbonden partijen die extra aandacht verdienen in een commissie- of raadsvergadering. Een dikke stapel technische en financiële informatie moet wel vergezeld gaan van een beknopte raadsbrief waarin het college kort toelicht wat speelt in de verbonden partij. Informatie die op de politieke taak gericht is: controle, kaders stellen en volksvertegenwoordiging. Keuzes, maatschappelijke doelen en financiële en andere risico's die spelen kan het college kort en duidelijk aan de raad voorleggen in de raadsbrief.

5. **Raad, benut de zienswijze**
   Bij gemeenschappelijke regelingen gebruikt de raad de zienswijze om de betrokkenheid te tonen. Een zienswijze kan een positieve insteek hebben, om aan te geven dat de raad zich herkent in de keuzes en prioriteiten van het beleid en dat de resultaten en financiën goed of uitstekend zijn. Indien de raad minder tevreden is of andere prioriteiten wenst kan de raad dat in de zienswijze opnemen. Dit recht staat in de wet gemeenschappelijke regelingen. Voor private verbonden partijen ontbreekt dit wettelijke recht. Toch kan de raad met het college afspreken om zienswijzen aan de procedure toe te voegen. Een zienswijze is niet verboden bij private partijen.

Bestuurlijke reactie

Gemeente Aalsmeer

Uw contact E. Freerkstra
T 0297 - 383074
eelke.freerkstra@aalsmeer.nl

Postbus 253, 1430 AG Aalsmeer
Vermeld bij reactie ons kenmerk en datum van deze brief

Rekenkamer gemeente Aalsmeer

Datum 1 november 2022

Betreft Bestuurlijke reactie rapportage inzake verbonden partijen

Geachte leden van de rekenkamer,

Met veel belangstelling hebben wij het rapport naar aanleiding van uw onderzoek over verbonden partijen gelezen. Wij zien verbonden partijen als een belangrijke partner om de maatschappelijke doelstellingen die wij als lokale overheid hebben te realiseren. Het is daarom voor ons belangrijk dat ook de gemeenteraad haar invloed kan uitoefenen op deze verbonden partijen. Graag gaan wij in deze brief in op een aantal conclusies en aanbevelingen alsmede een aantal onderdelen vanuit het rapport.

Conclusies

De informatie over verbonden partijen is opgenomen in de jaarrekening en in de begroting in de paragraaf verbonden partijen. Strikt gezien moet er meer informatie worden opgenomen in deze paragraaf dan nu staat opgenomen. Vanaf de jaarrekening 2022 worden de stukken weer in overeenstemming gebracht met de vereisten volgens het BBV.

Daarnaast is het noodzakelijk om de cijfers uit het voorgaande jaar op te nemen. Echter biedt de bestuurlijke planning in combinatie met de termijn van aanlevering door gemeenschappelijke regelingen voldoende ruimte om in elk geval voor de gemeenschappelijke regelingen de cijfers uit de begroting voor het komende jaar op te nemen. Voor een deel van de verbonden partijen is dat helaas niet mogelijk aangezien een afzonderlijke begroting niet aanwezig is (AA) of de begroting voor het komende jaar nog niet is vastgesteld (ESA, Meerlanden, Stedin, GPAG etc.) Daar waar mogelijk is zullen we met ingang van de begroting 2024 ook de cijfers voor het komende jaar opnemen.

Voor wat betreft de complexiteit van de informatie met betrekking tot verbonden partijen zien wij geen toegevoegde waarde over het informeren van de raad over haar bevoegdheden. Deze staan immers grotendeels vast. Wij zien wel een meerwaarde van het in kaart brengen wat de wijziging van de Wet Gemeenschappelijke Regelingen betekent voor de bevoegdheden van de raad. Daarnaast kan de raad zelf een standpunt innemen over hoe zij de verbonden partijen wil behandelen in de commissie- en raadsvergaderingen. Hierbij

Gemeentehuis Raadhuisplein 1
1431 EH Aalsmeer
T (0297) 38 75 75
www.aalsmeer.nl
IBAN NL28 BNGH 0285 0000 12
Reist u met het OV: plan uw reis op www.9292.nl

kan bijvoorbeeld gebruik gemaakt worden van een toetsformulier waarin een aantal vooraf gedefinieerd zaken worden toegelicht met betrekking tot de verbonden partij alsmede wat voor een zienswijze door de raad kan worden ingediend.

Wij kunnen ons voor het overige vinden in de aanbevelingen aan de raad om de verbonden partijen meer aandacht te geven en actiever deze verbonden partijen te behandelen binnen de gremia.

De Aanbevelingen
Naar aanleiding van de constateringen heeft u als rekenkamer ook een aantal aanbevelingen in de richting van de gemeenteraad. Veel van de aanbevelingen raken het optreden van de raad zelf. Daar waar het een aanbeveling betreft (in)direct in de richting van het college zullen wij onderstaand onze reactie daarop geven:

1. –
2. –
3. Het college zegt toe de nota verbonden partijen te actualiseren en in een meer toegankelijke vorm ter vaststelling aan de gemeenteraad voor te leggen.
4. U adviseert de raad het college te vragen om een beknopte raadsbrief. Dit is echter de huidige werkwijze waarbij deze informatie via de ingekomen stukken wordt afgehandeld. Het college ziet hier maar beperkt de meerwaarde van in. Daarentegen is het onzes inziens beter in de voorbereiding van jaarstukken van verbonden partijen naast een inhoudelijk analyse ook een concept zienswijze aan te leveren. Het is vervolgens aan de raad zelf om deze j ter besluitvorming of ter informatie te agenderen.
5. Zie ook punt 4

De rapportage
Op pagina 7 concludeert u "Omdat een centrumgemeente geen rechtspersoon is en ook geen eigen begroting en jaarrekening heeft, hoeft de raad hier geen extra aandacht aan te geven" Hierbij wordt gedoeld op de AA-organisatie waar jaarlijks een bijdrage ca € 17 miljoen naar toe gaat.
Ook op pagina 11 gaat u hierop in en stelt u dat alleen bij het opstellen van de dienstverleningsovereenkomst extra aandacht nodig is. Het college is van mening dat, gezien het financiële belang alsmede het feit dat de gemeente Aalsmeer voor de uitoefening van haar taken in grote mate afhankelijk is van de AA-organisatie, de centrumregeling nu juist wel de aandacht van de raad behoeft. Deze aandacht zou zich juist moeten richten op de kwaliteit van dienstverlening, voortgang op gemaakte afspraken. De afspraak is gemaakt om de samenwerking periodiek te evalueren waar onder meer deze aandachtspunten ook naar voren komen.

Met betrekking tot de ESA kunnen wij in grote lijnen de beschrijving volgen en ondersteunen. De ESA is een waardevolle organisatie voor Aalsmeer. Temeer een reden om ook deze waarde tot uitdrukking te brengen in de verantwoording. In het verleden zijn hier ook afspraken over gemaakt door middel van subsidievoorwaarden. Met betrekking tot de aanbevelingen die zijn gedaan in het evaluatierapport over de ESA uit 2021 zijn reeds een aantal zaken opgepakt. Inmiddels heeft de ESA een inhoudelijk accounthouder binnen de Kernorganisatie Aalsmeer. De afspraken meten ten aanzien van sturing en verantwoording worden tegen het licht gehouden. Hierbij zal het wat ons betreft niet alleen gaan over de financiën maar vooral over de maatschappelijke impact van ESA. Hiervoor kunnen wij mooi aansluiten bij de aanvullende subsidievoorwaarden die aan ESA worden gesteld en waar wij vanuit de Kernorganisatie ook zullen toezien op naleving van deze afspraken.

Een onderzoek over de mogelijkheden tot uitbreiding van het takenpakket van ESA alsmede een versterking van haar bedrijfsvoering is inmiddels uitgevoerd en de raad zal daar afzonderlijk over worden geïnformeerd.

Kortom, het is goed te constateren dat veel zaken goed gaan. Ten aanzien van de zaken die verbetering behoeven zullen wij actie ondernemen. Naast de punten zoals beschreven bij de aanbevelingen zullen wij er ook zorg voor dragen dat met ingang van de jaarrekening 2022 zal de paragraaf verbonden partijen volgens de eisen van BBV worden opgesteld.

Tot slot danken wij u voor de waardevolle suggesties die de raad nog beter in de gelegenheid stelt haar taak richting de verbonden partijen uit te oefenen.

Hoogachtend,
burgemeester en wethouders van de gemeente Aalsmeer,
de secretaris, de burgemeester,

drs. Sj. Vellenga mr. G.E. Oude Kotte

Nawoord

De rekenkamer is verheugd met de reactie van het college waaruit onder meer blijkt dat vanaf 2022 de stukken in overeenstemming met de regels wordt gebracht en dat in de begroting actuele cijfers op zullen worden. Het college merkt op geen toegevoegde waarde te zien in het elke keer opnieuw informeren van de raad over zijn bevoegdheden bij verbonden partijen. Wij denken hier anders over en vinden juist dat het college in de raadsbrief elke keer aan moet geven welke beïnvloeding de raad in dat geval heeft en welke instrumenten daarvoor beschikbaar zijn. Dat het college de aanbevelingen grotendeels overneemt stemt ons tevreden.

Inhoudsopgave

Conclusies en aanbevelingen aan de raad **1**
Conclusies 1
Aanbevelingen 2

Bestuurlijke reactie **3**

Nawoord **6**

1 - Inleiding **8**
1.1 Waarom dit rekenkameronderzoek naar verbonden partijen? En wat zijn het eigenlijk? 8
1.2 Wat zijn de vragen waarop dit onderzoek een antwoord moet geven? 8
1.3 Hoe is het onderzoek uitgevoerd? 8
1.4 Wat kan ik lezen in dit rapport? 8

2 - Regels over verbonden partijen **9**
2.1 Wat is eigenlijk een verbonden partij? 9
2.2 Wat moet de gemeente volgens het BBV doen met verbonden partijen? 9
2.3 Wat vraagt de Gemeentewet van het college over verbonden partijen? 9
2.4 En dan is er ook de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) 10
2.5 Tot slot heeft Aalsmeer ook een eigen Nota verbonden partijen 11
2.6 Wat leren de regels voor verbonden partijen ons? 13

3 - Welke verbonden partijen heeft Aalsmeer? **14**
3.1 Welke verbonden partijen heeft Aalsmeer 14
3.2 Welke verbonden partijen verdienen extra aandacht van de gemeenteraad? 15

4 - De praktijk van bestuur van publieke verbonden partijen **17**
4.1 De veiligheidsregio 17
4.2 De GGD en Openbare gezondheidszorg 19
4.3 Amstelland - Meerlanden Werkorganisatie (AM-match) 20
4.4 Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied 22
4.5 Wat zijn de belangrijkste punten in dit hoofdstuk? 24

5 - De praktijk van bestuur van private verbonden partijen **25**
5.1 Stichting Greenport Aalsmeer 25
5.2 De Meerlanden holding NV 26
5.3 Green Park Aalsmeer gebiedsontwikkeling 26
5.4 Exploitatie sportaccommodaties Aalsmeer (ESA) 27
5.5 Wat leren we bij verbonden partijen met een privaatrechtelijke vorm? 27

6 - Exploitatie Sportaccommodaties Aalsmeer BV **28**
6.1 Relatie ESA tot de gemeente Aalsmeer 29
6.2. Beleid en financiën 30
6.4. Informatievoorziening en betrokkenheid van de raad met ESA 31
6.5 Wat zijn de belangrijkste punten in dit hoofdstuk? 32

Bijlage 1 Bronnen **33**

1 - Inleiding

1.1 Waarom dit rekenkameronderzoek naar verbonden partijen? En wat zijn het eigenlijk?

Een ‘verbonden partij’ is gemeentelijk jargon voor een organisatie buiten de gemeente waar de gemeente een ‘belang’ in heeft, en dat betekent dat de gemeente mede-eigenaar van die organisatie is en/of meebetaalt. Verbonden partijen zoals de GGD dragen bij aan de realisatie van de doelen van de gemeente Aalsmeer door risico’s over meerdere gemeenten te spreiden, kosten onder elkaar te verdelen en kennis te delen. Maar soms verplicht de wet ze gewoon. Raadsleden voelen vaak afstand tot verbonden partijen terwijl ze die wel moeten controleren. Dat gevoel van afstand klopt wel omdat door de opzet van een verbonden partij de raad een stap verder van het bestuur afstaat. Dat geeft het risico dat de raad het zicht en de interesse op de verbonden partij verliest. Daarover gaat dit onderzoek. En hoe dat is te voorkomen.

1.2 Wat zijn de vragen waarop dit onderzoek een antwoord moet geven?

Om het onderzoek in te richten is de centrale vraag:

In hoeverre gebruikt Aalsmeer de mogelijkheden om de verbonden partijen te sturen en voldoet de informatie die de raad hierover krijgt om de kaderstellende en controlerende taken uit te voeren?

Naast de hoofdvraag verdelen we de deelvragen in drie thema’s:

I - Inventarisatie verbonden partijen en informatievoorziening

1. Welke verbonden partijen heeft de gemeente Aalsmeer?
2. Hoe is de gemeente hiermee bestuurlijk en financieel verbonden?
3. Is er een algemeen beleidskader voor sturing en controle van deze verbonden partijen?
4. Hoe wordt de raad van informatie voorzien? Welke afspraken zijn hierover gemaakt?

II - Verantwoording en sturen verbonden partijen en specifiek ESA

5. Hoe meet Aalsmeer of de verbonden partijen de doelen halen en welke financiële en maatschappelijke risico’s ze hebben. Voldoet de informatie van de verbonden partij hierover?
6. Gebruiken college en raad actief de mogelijkheid om het beleid van de partij bij te sturen? Welke criteria gebruikt het college voor de inbreng en vraagt dit van de verbonden partij?

III - Verbetermogelijkheden

7. Kan de gemeente Aalsmeer naar aanleiding van de bevindingen verbeteringen opstellen?

1.3 Hoe is het onderzoek uitgevoerd?

Het onderzoek begon met het bestuderen van een stapel documenten uit de periode 2016-2021 die door de griffie is opgezocht. Daarna hebben we ambtenaren en het college geïnterviewd. Tot slot sprak de rekenkamer met leden van de gemeenteraad. We bedanken iedereen voor de medewerking. En extra veel dank voor de griffie die ons als vanouds met raad en daad onmisbaar ondersteunde.

1.4 Wat kan ik lezen in dit rapport?

We beginnen dit rapport met de conclusies en aanbevelingen en de reactie van het college. Hierna volgt de rest van het rapport. Eerst leest u welke landelijke regels op verbonden partijen van toepassing zijn. Daarna volgen plaatselijke regels. Hoe Aalsmeer deze regels in de praktijk brengt, leest u in hoofdstuk 3, 4 en 5. Als laatste leest u in hoofdstuk 6 hoe deze praktijk uitwerkt bij de verbonden partij “ESA”.

2 - Regels over verbonden partijen

Dit hoofdstuk beschrijft echt zo kort als kan het interessantste uit de geldende regels.

2.1 Wat is eigenlijk een verbonden partij?

Het Besluit begroting en verantwoording (BBV) schrijft dat een verbonden partij een privaat- of publiekrechtelijke organisatie is waarin de gemeente een bestuurlijk én een financieel belang heeft. Een financieel belang is *'een aan de verbonden partij ter beschikking gesteld bedrag dat niet verhaalbaar is indien de verbonden partij failliet gaat onderscheidenlijk het bedrag waarvoor aansprakelijkheid bestaat indien de verbonden partij haar verplichtingen niet nakomt'*. En een bestuurlijk belang is: '*zeggenschap, hetzij uit hoofde van vertegenwoordiging in het bestuur hetzij uit hoofde van stemrecht. Dit houdt concreet in dat er sprake is van een bestuurlijk belang als een collegelid, een raadslid of een ambtenaar van de gemeente namens de gemeente in het bestuur van de verbonden partij plaatsneemt of namens de gemeente stemt*'. Beetje ingewikkeld opgeschreven: als je meebetaalt en iets hebt te zeggen bij organisaties, dan is het een verbonden partij. Maar wel beide: meebetalen én meebeslissen. Een verbonden partij kan op basis van het privaatrecht worden vormgegeven in de vorm van een stichting, vereniging of een vennootschap zijn. Het kan ook een publiekrechtelijke vorm zijn zoals een gemeenschappelijke regeling. De verschillen tussen de twee vormen zijn het bestuur, de financiële betrokkenheid en de risico's.

2.2 Wat moet de gemeente volgens het BBV doen met verbonden partijen?

Om te beginnen moet in de begroting en in het jaarverslag een paragraaf over verbonden partijen staan. Die van Aalsmeer kunt u hier lezen. Het BBV eist dat daarin ten minste staat: '*de visie op en de beleidsvoornemens omtrent verbonden partijen*' en een ook lijst van verbonden partijen. Een verbonden partij is voor een gemeente een middel om een maatschappelijk doel te bereiken. Zo draagt de GGD bij aan de gezondheid van de inwoners. In de paragraaf moet daarom staan hoe de verbonden partij bijdraagt aan een doel. Sommige verbonden partijen zijn wettelijk verplicht: zoals de veiligheidsregio en GGD. Per verbonden partij moet de gemeente van het BBV in de paragraaf vermelden:

A. *De wijze waarop de gemeente een openbaar belang heeft in de verbonden partij en het openbaar belang dat ermee gediend wordt;*
B. *Het belang dat de gemeente in de verbonden partij heeft aan het begin en de verwachte omvang aan het einde van het begrotingsjaar;*
C. *De verwachte omvang van het eigen vermogen en het vreemd vermogen van de verbonden partij aan het begin en aan het einde van het begrotingsjaar;*

De wetgever benadrukt de financiële informatie in de gemeentelijke begroting: "*het gaat over het begrotingsjaar en niet om informatie over reeds afgesloten boekjaren*". De wetgever benadrukt het belang van een volledig inzicht van de gemeenteraad in de financiële positie van de verbonden partijen zodat deze "*gezond zijn en gezond blijven*". Verbonden partijen staan dan misschien wel op enige afstand van de gemeenteraad, maar de verantwoordelijkheid van de raad voor de controle op de risico's en financiën staat niet op afstand.

2.3 Wat vraagt de Gemeentewet van het college over verbonden partijen?

In de Gemeentewet staat dat het college geen verbonden partij kan oprichten of er aan deel kan nemen voordat de raad het voorgenomen besluit van wensen en bedenkingen kan voorzien. En verder heeft het college ook hier de algemene, actieve informatieplicht aan de raad: *"Het college en elk van zijn leden afzonderlijk zijn aan de raad verantwoording schuldig over het door het college gevoerde bestuur. Zij geven de raad alle inlichtingen die de raad voor de uitoefening van zijn taak nodig heeft"*. Voor verbonden partijen betekent dit: het college licht de raad in hoe zij in de vergaderingen van het bestuur van de verbonden partij stemden en zich inspanden om de doelen van de eigen gemeente te bevorderen. En het college geeft de raad informatie om de kaderstellende en controlerende taak uit te voeren. Het is niet de

bedoeling om te wachten op een vraag van de raad of op de jaarlijkse verantwoording. Het ‘actieve’ slaat erop dat het college dus zelf het initiatief neemt om de raadsleden te informeren.

2.4 En dan is er ook de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr)

Een verbonden partij kan een privaatrechtelijke rechtspersoonlijkheid hebben als stichting, BV of NV. Daarnaast kan een verbonden partij volgens het publiekrecht worden vormgegeven in de vorm van een *Gemeenschappelijke Regeling* (GR). Deze regeling is speciaal bedoeld voor samenwerkende overheden en heeft daarvoor een eigen wet: de Wgr. Om het wat ingewikkelder te maken, de WGR kent vijf intergemeentelijke samenwerkingen:

	Openbaar lichaam	**Bedrijfsvoering-organisatie**	Gemeenschap. orgaan	**Centrum-gemeente**	Lichte regeling
Rechtspersoon	**Ja**	**Ja**	Nee	**Nee**	Nee
Eigen begroting en jaarrekening	**Ja**	**Ja**	Ja	**Nee**	Nee
BBV-regels	**Ja**	**Ja**	Ja	**Nee**	Nee

Aalsmeer kent openbare lichamen, een bedrijfsvoeringsorganisatie en een centrumgemeente. Omdat een centrumgemeente geen rechtspersoon is en ook geen eigen begroting en jaarrekening heeft, hoeft de raad hier geen extra aandacht te geven. Wel houdt raad natuurlijk toezicht op de gemeentelijke begroting waarin dit bedrag en activiteiten op zijn genomen. Voor openbare lichamen, bedrijfsvoeringsorganisaties en een gemeenschappelijk orgaan geeft de wet een aantal regels waarmee de democratische zeggenschap van de raad is geborgd:

- ☐ Voor 30 april stuurt de gemeenschappelijke regeling aan alle deelnemende gemeenten de voorlopige jaarrekening, een financieel en beleidskader voor het volgende jaar.
- ☐ Voor 15 juni stuurt het dagelijks bestuur de jaarrekening naar de deelnemende gemeenten.
- ☐ Tien weken voor de vaststelling in het dagelijks bestuur stuurt de gemeenschappelijke regeling de begroting voor het nieuwe jaar aan de deelnemende gemeenten.
- ☐ De raad kan via het college een **zienswijze** op de ontwerp-begroting en begrotingswijzigingen indienen bij het dagelijks bestuur met daarin opmerkingen over de inhoud van de begroting.
- ☐ Nieuw: sinds 2022 verplicht de wet het dagelijks bestuur om deelnemende raden voor het vaststellen van de begroting schriftelijk en gemotiveerd het oordeel over de zienswijzen te geven.
- ☐ Ook nieuw: sinds 2022, de raden van de deelnemende gemeenten mogen samen een raadscommissie instellen die het algemeen bestuur advies mag geven, de besluitvorming van de regeling kan voorbereiden en de deelnemende raden kan adviseren.

Vaak verzenden besturen van gemeenschappelijke regelingen alle hierboven genoemde stukken in een keer. De raad krijgt dan de jaarrekening, de ontwerp-begroting en alle toelichting ineens. Handig als je een zienswijze wilt indienen. Daar komen we later op terug, want dit is een stevig handvat van de raad.

Wat is eigenlijk een zienswijze?
De Wet gemeenschappelijke regelingen geeft de mogelijkheid van het indienen van zienswijze en een officiële definitie is: ‘*Een zienswijze is een reactie die een belanghebbende aan het bestuursorgaan kan sturen als reactie op een ontwerpbesluit.’* De raad heeft volgens de wet dus de mogelijkheid die te sturen, ook als het college geen zienswijze voorstelt. Nu de wet is aangepast met de verplichting voor het bestuur om schriftelijk te motiveren wat met de zienswijze is gedaan, heeft de zienswijze extra kracht. Het verplicht

het bestuur immers tot meer dan kennisnemen van de inhoud, ze moet alle deelnemers schrijven waarom ze de zienswijze wel of niet overneemt.

2.5 Tot slot heeft Aalsmeer ook een eigen Nota verbonden partijen

Aalsmeer heeft bovenop de landelijke regels een eigen Nota verbonden partijen. Dat is wettelijk niet verplicht maar geeft de mogelijkheid vast te leggen welke informatie de raad krijgt. In 2012 schreef het college een Nota verbonden na aanbevelingen uit een collegeonderzoek over verbonden partijen. De nota is in 2016 herzien en die kunt u hier lezen. De looptijd hiervan is vier jaar en liep in 2021 af maar is niet bijgewerkt, dat vond het college nog niet nodig. Uit het onderzoek blijkt dat de nota in 2022 aan wordt gepast. De nota is in Aalsmeer technisch en juridisch heel compleet maar voor een raadslid niet eenvoudig toegankelijk. In Heemstede is de nota iets toegankelijker, zie ook hier. Uit de nota van Aalsmeer halen we belangrijke punten voor raadsleden:

Goed bestuur van de verbonden partij helpt de gemeentelijke doelen te bereiken
De rode draad in de nota is ‘de governance’ van de verbonden partijen adequaat in te richten. Governance is een leenwoord dat in het Engels ‘besturen’ betekent. In het Nederlandse bestuurlijke jargon betekent het: ‘*het waarborgen van de onderlinge samenhang van de wijze van sturen op, beheersen van en toezicht op de organisatie, gericht op een efficiënte en effectieve realisatie van de doelstellingen, evenals het daarover op een open wijze communiceren en verantwoording afleggen ten behoeve van belanghebbenden’.* De nota gaat van deze Nederlandse betekenis uit en noemt vier kernpunten:

1. Sturen
   Vooraf afspraken maken die richting geven aan **het realiseren van beleidsdoelen door *meetbare*** afspraken te maken en vast te leggen hoe vaak en welke informatie college en raad krijgen. Een meerjarenbegroting maken en meetbare doelen voor meerdere jaren geven.

2. Beheersen
   Vooraf gemaakte afspraken zijn op zich geen garantie voor succes. Gedurende het jaar is daarom beheersing nodig. Dit kan met **adequate informatie met beïnvloedings-mogelijkheden en beschrijving van de risico’s** waaruit blijkt dat de doelen van de eigen gemeente worden gehaald. De nota schrijft voor dat de rapportages moeten voldoen aan een afgesproken indeling waarin de punten uit ‘sturen’ terugkomen.

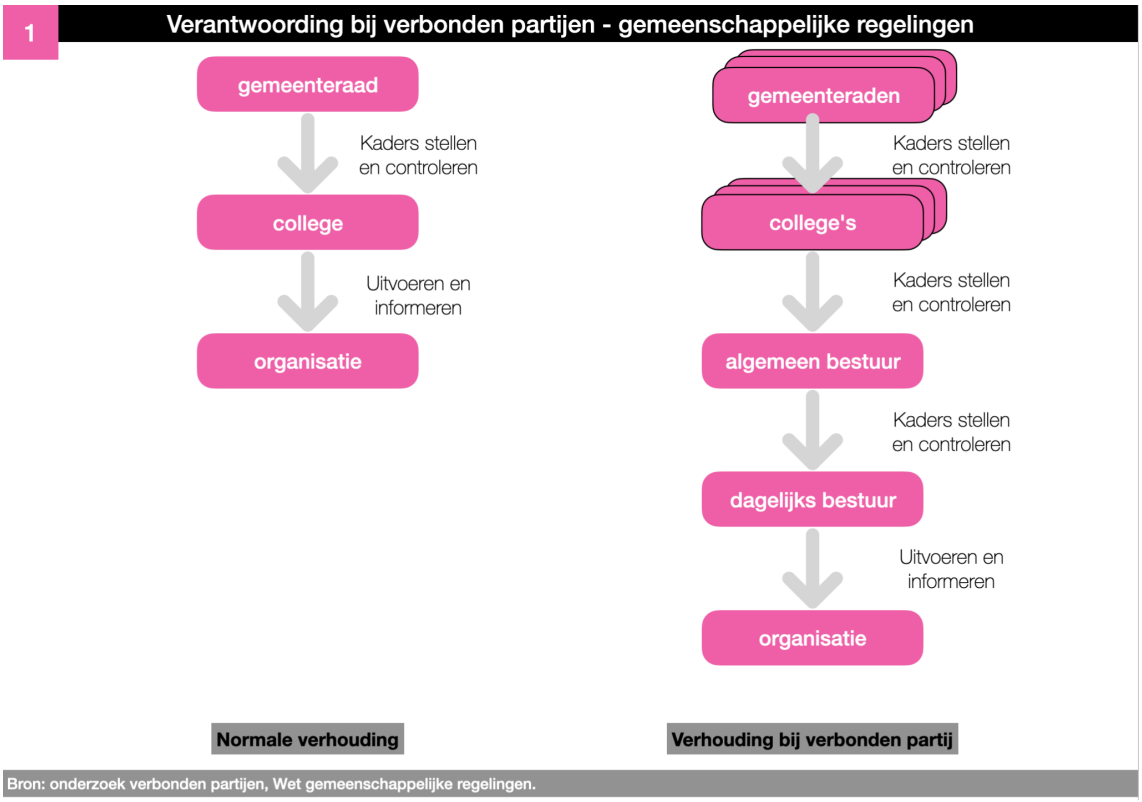
3. Verantwoorden
   De verbonden partij stuurt **informatie over resultaten en financiën** aan de gemeente. Zo verantwoordt het bestuur hoe de taken uit zijn gevoerd. En of de uitgaven rechtmatig zijn en doeltreffend. Dat kan alleen met *meetbare* doelen. Anders krijgt de gemeente alleen maar een lijstje met de activiteiten.

4. Toezicht houden
   Dit is **controleren of de afspraken over resultaten en financiën** volgens afspraak verliepen. De gemeentelijke nota merkt op dat controle af moet hangen van hoeveel geld ermee is gemoeid. Als Aalsmeer meer geld kwijt is aan de verbonden partij dan is wat strengere controle op zijn plaats en omgekeerd. Hier moet ook het accountantsverslag bij betrokken worden.

Met verbonden partijen vooraf goede afspraken maken en daarover later te rapporteren is de basis voor controle door de raad. Als de verbonden partij, het college en de raad in goed vertrouwen samenwerken, kan de verbonden partij met deze vier punten de beleidsdoelen van de gemeente bereiken.

Samenwerking tussen raad en college

De raad controleert het college dat samen met de ambtelijke organisatie het beleid uitvoert en is hierop aanspreekbaar. Bij een verbonden partij moet de raad nog steeds kaders stellen maar het college doet in wezen niets anders:

Bij verbonden partijen, zoals gemeenschappelijke regelingen sturen de leden van het college niet zelf de organisatie aan zoals in de gemeente, maar controleert het college het bestuur van de verbonden partij. Het algemeen bestuur is bij een gemeenschappelijke regeling het kaderstellende en controlerende orgaan. Een wethouder wordt zelf door de gemeenteraad gecontroleerd. Feitelijk zijn er zo twee extra lagen van kaderstellende en controlerende organen bij een gemeenschappelijke regeling. En belangen van gemeenten moeten daarin op een lijn worden gebracht. Dat verwart raden soms. Heeft de raad dan niks te zeggen? Toch wel, net zoals altijd is *'het college en elk van zijn leden is verantwoording schuldig aan de raad over het door het college gevoerde bestuur'* volgens de Gemeentewet. De raad stuurt op beleidskaders en de wethouder is hierop aanspreekbaar. Hiernaast kan de raad informeel op zoek gaan naar informatie en via werkbezoeken en overleg met de partij de kennis en begrip vergroten.

2.6 Wat leren de regels voor verbonden partijen ons?

1. Wettelijke en plaatstelijke regels zien toe op goed bestuur met als taak voor de raad om toe te zien dat de verbonden partij 'gezond is en gezond blijft'.

2. Het college moet uit zichzelf de raad volledig informeren over verbonden partijen. Hieronder vallen ook alle financiële stukken en het accountantsverslag.

3. De zienswijze is een sterk wettelijk instrument van de raad bij gemeenschappelijke regelingen.

4. Het college spreekt met de verbonden partijen hoe het beleid van Aalsmeer terug is te vinden in het beleid van de verbonden partij.

5. De raad gaat zelf actief op zoek naar informatie over de verbonden partijen. Toont interesse.

3 - Welke verbonden partijen heeft Aalsmeer?

In dit en volgende hoofdstukken hierna bekijken we of Aalsmeer deze voorschriften ook uitvoert. Daarna bespreken we de casus ESA om na te gaan of het volgen van de regels in de praktijk uiteindelijk ook iets voor Aalsmeer oplevert. Voordat we per verbonden partij nagaan of doelen zijn afgesproken, financiële afspraken zijn gemaakt en de risico's in kaart zijn gebracht, zetten we op een rij met welke partijen Aalsmeer is verbonden.

3.1 Welke verbonden partijen heeft Aalsmeer

Aalsmeer heeft volgens de programmabegroting uit 2022 vijftien verbonden partijen:

	Naam verbonden partij	Juridische vorm	Bijdrage
1	Veiligheidsregio Amsterdam - Amstelland	Gemeenschappelijke regeling	€1.221.000
2	Openbare gezondheidszorg Amstelland	Bedrijfsvoeringsorganisatie	€1.267.000
3	GGD Amsterdam - Amstelland	Gemeenschappelijke regeling	€91.043
4	Vervoerregio Amsterdam	Gemeenschappelijke regeling	€0
5	Amstelland - Meerlanden Overleg	Gemeenschappelijke regeling	€23.300
6	AM-match	Bedrijfsvoeringsorganisatie	€137.000
7	Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied	Gemeenschappelijke regeling	€520.000
8	Ambtelijke samenwerking Aalsmeer en Amstelveen	Centrumregeling	€17.400.000
9	Samenwerking belastingen Amstelland - Meerlanden	Centrumregeling	€691.500
10	Greenport Aalsmeer	Stichting	€33.500
11	De Meerlanden Holding	Naamloze vennootschap	-€74.000[1]
12	Exploitatie Sportaccommodaties Aalsmeer	Besloten vennootschap	€1.812.000
13	BNG Bank	Naamloze vennootschap	-€30.253
14	Stedin Groep (Netwerkbedrijf)	Naamloze vennootschap	-118.903
15	Green Park Aalsmeer gebiedsontwikkeling	Besloten vennootschap	€0[2]

Opgeteld geeft Aalsmeer €30,6m in 2022 aan de verbonden partijen uit. Dat is 31% van de totale gemeentelijke begroting. Dit is in vergelijking met andere gemeenten best wel veel maar komt vooral door de ambtelijke samenwerking met Amstelveen. Indien die buiten beschouwing wordt gelaten is het nog steeds een niet onaanzienlijke €13m.

[1] Naast het bedrag dat Aalsmeer aan dividend ontvangt, betaalt de gemeente in 2022 €7,4m op grond van de dienstverleningsovereenkomst. Zie ook de tabel op pagina 12.

[2] Bij deze verbonden partij is het belang vooral het risico dat de gemeente Aalsmeer hierbij loopt, in paragraaf 5.3 is dat verder toegelicht.

3.2 Welke verbonden partijen verdienen extra aandacht van de gemeenteraad?

Dit onderzoek gaat na hoe de raad verbonden partijen kan controleren. Partijen die niet apart gecontroleerd hoeven te worden door de raad of waar het belang van Aalsmeer wel erg klein is, laten we daarom buiten dit onderzoek. Een verbonden partij die een centrumregeling is, hoeft geen extra aandacht van de raad gedurende de uitvoering maar wel bij het opstellen van de overeenkomsten. Wel moet de raad aandacht aan de kwaliteit van de uitvoering geven, dit is vooral aan de orde bij de AA-organisatie. Dit evalueert de raad periodiek met het college. Omdat de deelnemers van de centrumgemeenten overeenkomen dat bevoegdheden van een bestuursorgaan van de ene gemeente worden uitgeoefend door een bestuursorgaan van de andere gemeente. Het ene gemeentebestuur mandateert dus bestuursbevoegdheden aan het andere. En daarop kan de raad het college bevragen, want de extra lagen van een algemeen en dagelijks bestuur zijn hier niet. In Aalsmeer zijn de Ambtelijke samenwerking Aalsmeer - Amstelveen en de Samenwerking belastingen Amstelland - Meerlanden dergelijke verbanden. Die hoeft de raad niet apart te bekijken, maar wel bij het opstellen van de dienstverleningsovereenkomsten. De Vervoerregio is financieel onafhankelijk van Aalsmeer en Amstelland - Meerlanden Overleg is de financiële bijdrage zeer gering en van Stedin en BNG is Aalsmeer aandeel zeer klein. De belangrijkste verbonden partijen van Aalsmeer zijn:

	Vorm	**Naam** */ aantal* deelnemers	**Bestuurlijk belang** */portefeuillehouder*	**Financieel belang**
1	GR	Veiligheidsregio Amsterdam - Amstelland *6 gemeenten*	Mede-eigenaar en opdrachtgever. *Burgemeester*	De bijdrage 2022 en daarna is geraamd op €1.2m
2 en 3	GR	GGD Amsterdam - Amstelland *6 gemeenten* Openbare gezondheidszorg Amstelland *5 gemeenten*	Mede-eigenaar en opdrachtgever. *Wethouder jeugd* *Wethouder Volksgezondheid*	De bijdrage voor 2022 is geraamd op €91.043 per jaar De bijdrage voor 2022 is geraamd op €1,2m per jaar
4	GR	AM-match *5 gemeenten*	Mede-eigenaar en opdrachtgever. *Wethouder Werk/ Re-integratie*	De gemeentelijke bijdrage bedraagt in 2022 €137.000
5	GR	Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied *8 gemeenten en provincie NH*	Mede-eigenaar en opdrachtgever. *Wethouder handhaving*	De bijdrage voor 2022 wordt geraamd op €520.000
6	Stichting	Greenport Aalsmeer 6 gemeenten	Mede-eigenaar en opdrachtgever. *Wethouder financiën is eigenaar* *Wethouder economie is opdrachtgever*	De bijdrage voor 2022 en verder wordt geraamd op € 33.500.
7	NV	De Meerlanden Holding 8 gemeenten	Eigenaar en opdrachtgever. *Wethouder financiën is eigenaar* *Wethouder ruimte is opdrachtgever*	Dividend 2020 € 74.000. Bijdrage in overeenkomsten geregeld voor €7,4m in 2022.
8	BV	Exploitatie Sportaccommodaties Aalsmeer, 1 gemeente Aalsmeer	Eigenaar en opdrachtgever. *Wethouder financiën is eigenaar* *Wethouder sport is opdrachtgever.*	De bijdrage 2022 is geraamd op €1.8m
9	BV	Green Park Aalsmeer gebiedsontwikkeling 2 gemeenten	Mede-eigenaar *Wethouder financiën is eigenaar* *Wethouder economie is opdrachtgever*	De helft van het saldo na afronding van het exploitatie-gebied. Geen bedrag.

De eerste vijf verbonden partijen zijn gemeenschappelijke regelingen en vallen onder het publiekrecht. De laatste vier vallen onder privaatrecht. We behandelen deze twee groepen apart van elkaar. De regels wijken zoveel van elkaar af dat het zo inzichtelijker en handiger is.

4 - De praktijk van bestuur van *publieke* verbonden partijen

In dit hoofdstuk staat hoe Aalsmeer in de praktijk de *publieke* verbonden partijen bestuurt, dat zijn dus de gemeenschappelijke regelingen. Om het besturen hiervan na te gaan, kijken we naar drie zaken:

1. Voert de verbonden partij de Aalsmeerse beleidsdoelen uit?
2. Zijn de kosten en risico's van de verbonden partij in verhouding voor wat ze doen voor Aalsmeer?
3. Is de informatie van de verbonden partij aan de raad adequaat?

De raad moet korte en heldere informatie krijgen. Zo kan *vooraf* af worden gesproken wat de gemeenschappelijke regeling moet bereiken. Kaders stellen. En *achteraf* kan de raad dan controleren of dat is gelukt. De eerste stap is in de regeling meetbare doelen af te spreken. Zijn die er en ook speciaal voor Aalsmeer? De tweede stap is de kosten en risico's van de verbonden partij te laten zien. Het gaat om het krijgen van inzicht in de wijze waarop risico's worden beheerst. Het BBV schrijft: '*alle risico's waarvoor geen maatregelen zijn getroffen en die van materiële betekenis kunnen zijn in relatie tot de financiële positie*'. De Nota verbonden partijen Aalsmeer schrijft: '*de verbonden partij over een interne risicomanagementmethode moet beschikken waarbij risico's worden geïnventariseerd en geconsolideerd, inclusief de wijze waarop monitoring plaatsvindt*'. We behandelen enkele gemeenschappelijke regelingen en kijken of doelen zijn afgesproken en of de kosten en risico's aan de raad worden gemeld. Hierbij beoordelen we de stukken die de raad krijgt en de paragraaf verbonden partijen uit de begroting en de jaarrekening.

In 2018 besloot het college stukken van gemeenschappelijke regelingen met een raadsbrief aan te bieden, tenzij het college een zienswijze nodig vindt. Dan wordt het raadsvoorstel wel besproken in de raad. Alleen als raadsleden zelf iets vragen over de raadsbrief wordt die verbonden partij besproken. Omdat een zienswijze een uitzondering is, betekent dit in Aalsmeer dat vrijwel alle stukken van verbonden partijen onbesproken blijven. Amstelveen bespreekt nog net zoals voor 2018 wel elk jaar alle verbonden partijen. Aalsmeer koos hier mede voor vanwege de omvang en de vrij financiële inslag van de jaarlijkse documenten.

4.1 De veiligheidsregio

Deze wettelijk verplichte gemeenschappelijke regeling voert vastgestelde taken uit voor Aalsmeer en vijf andere gemeenten. In de tabel hieronder staan de hoofdpunten voor doelen, kosten en risico's uit de stukken die de raad kreeg gestuurd. Wanneer een blokje een kleur heeft gekregen, is dat een oordeel. Groen is 'goed', oranje is 'redelijk' en rood is 'het kan beter'.

Naam	Algemeen en gemeentelijk doel	Kosten en risico's
Veiligheidsregio	Doel is de wetten voor ambulancezorg, publieke gezondheidszorg, brandweerzorg, de regionale crisisbeheersing en het veiligheidsbureau uit te voeren. Deze doelen is Aalsmeer wettelijk verplicht uit te voeren.	Aalsmeer droeg in 2020 €1,2m bij aan de veiligheidsregio. Een jaar later is dat bedrag geïndexeerd. De begroting is niet overschreden. De veiligheidsregio stuurt de raad maar liefst twintig brieven over Covid-19.
Krijgt de raad inzicht?	De raad krijgt in 2020 een 'monitor' over de eigen doelen. De programmabegroting van Aalsmeer is volgens de W-vragen ingericht: Wat gaan we bereiken? en Wat gaan we doen? En de veiligheidsregio heeft een vierjaarlijks regionaal risicoprofiel en regionaal beleidsplan opgesteld.	Het college stuurt een brief over de risico's en het weerstandsvermogen van de veiligheidsregio aan de raad. Begroting en jaarrekening geven duidelijk inzicht. De raad neemt in 2018, 2019, 2020 en 2021 het advies van het college over om geen zienswijze in te dienen.

De stukken van een gemeenschappelijke regelingen moeten van de wet op tijd bij de raad aankomen:

	Welke stukken	**Zienswijze**	**Opmerkingen**
april 2018	jaarrekening 2017, controleverklaring accountant ontwerpbegroting 2019 & actualisatie 2018	College adviseert geen zienswijze. Raad neemt over.	Goedkeurende controleverklaring is in de nazending mei. Het weerstandsvermogen voldoet aan de norm
mei 2019	jaarrekening 2018, en controleverklaring begroting 2020 met actualisatie 2019	College adviseert geen zienswijze. Raad neemt over.	Er is een batig saldo van 2,2 miljoen dat aan gemeenten wordt uitgekeerd en de bijdrage wordt structureel verhoogd. Het weerstandsvermogen voldoet aan norm
mei 2020	jaarrekening 2019, goedkeurende verklaring is toegezegd maar nog niet ontvangen en begroting 2021 inclusief de actualisatie 2020	College adviseert geen zienswijze. Raad neemt over.	Het weerstandsvermogen voldoet precies aan de norm maar is wel gedaald, duidelijke toelichting door risico vanwege wegvallen omzet externe diensten, aansprakelijkheid beroepsziekten veranderingen rechtspositie vrijwilligers etc..
april 2021	jaarrekening 2020, goedkeurende verklaring is toegezegd maar nog niet ontvangen en begroting 2022 inclusief de actualisatie 2021	College adviseert geen zienswijze. Raad neemt over.	Het weerstandsvermogen is binnen de norm

Bij de eerste gemeenschappelijke regeling zijn de zaakjes prima op orde. Wel valt op dat de raad geen gebruik maakt van de mogelijkheid een zienswijze in te dienen. Het college adviseert de raad om geen zienswijze in te dienen. De raad heeft vertrouwen in de verbonden partij en neemt het advies van het college over.

Bij deze verbonden partij zijn het stellen van doelen en de informatie hierover prima in orde. De raad kan zijn kaderstellende en controlerende rol zo uitvoeren. Ondanks dat Aalsmeer in deze regeling geen grote partij is, is in de stukken aandacht voor Aalsmeer. Wel ontbreekt het inzicht of de verbonden partij financieel risico voor de gemeente heeft. In de onderzochte periode was het college vrijwel altijd bij de bestuursvergaderingen aanwezig.

4.2 De GGD en Openbare gezondheidszorg

De Wet publieke gezondheidszorg schrijft voor dat de openbare gezondheidszorg regionaal wordt georganiseerd. Aalsmeer hoort bij de gemeenschappelijke regeling GGD Amsterdam - Amstelland. Verwarrend genoeg is Aalsmeer ook bij de gemeenschappelijke regeling Openbare gezondheidszorg Amstelland aangesloten waarvan ‘veilig thuis’ een belangrijk onderdeel is. Beide regelingen hebben een eigen bestuur waar het college van Aalsmeer in de onderzochte periode vrijwel altijd bij was.

Nu worden de kosten verdeeld naar inwoneraantal. De regeling biedt sinds enige tijd ook de mogelijkheid kosten naar gebruik te verdelen, maar het registreren van gebruik per woonplaats is privacygevoelig. Invoering hiervan is daardoor nog onderwerp van gesprek.

Naam	**Algemeen en gemeentelijk doel**	**Kosten en risico’s**
GGD	Beschermen en bevorderen van de gezondheid. Voorkomen en opsporen van ziekten. Meldpunten huiselijk geweld en kindermishandeling. Centrum seksueel geweld. Bevorderen geestelijke gezondheidszorg. De GGD werkt in verlengde van doelen Aalsmeer.	Het college stuurt in juni 2020 een brief aan de raad over uitstel van rapportages omdat Veilig thuis nog geen begroting voor het lopende jaar heeft.
Krijgt de raad inzicht?	De doelen van Veilig thuis zijn duidelijk Aalsmeer heeft geen eigen doelen maar wel een eigen overzicht met resultaten. Veilig thuis heeft een aparte rapportage waarin informatie over de uitvoering wordt toegelicht. Ambtelijk worden de doelen en uitvoering gevolgd zowel wettelijke en niet wettelijke taken. Dit is vooral in regionaal verband en minder lokaal.	Veilig thuis wordt duurder. In 2017 betaalde Aalsmeer €28.015 en in 2022 €91.043 (+225%). in de brief van college wordt gemeld dat in 2023 en 2024 rekening wordt gehouden met een kostenstijging van 10% en dat de begroting Veilig Thuis vanaf 2023 een negatief saldo heeft. Toegelicht wordt dat Amsterdam vanaf 2022 niet meer als enige het financiële risico draagt maar dat doen de gemeenten samen naar inwoners. In alle jaren was er geen accountantsverslag beschikbaar. Toelichtingen op de financiën zijn niet volledig. Ondanks de vertraagde begroting, missende verslagen van de accountant en onvolledige financiële toelichting adviseert het college geen zienswijze in te dienen. De raad neemt dit over.

In februari 2020 krijgt de raad rapport over het eerste halfjaar *van 2019*. Best gek als dat hele jaar al is afgelopen. In juni 2020 stuurt het college bericht dat de begroting voor 2021 te laat af is omdat het Rijk extra geld heeft beloofd. In september 2020 krijgt de raad de halfjaarcijfers over 2020, sneller dus dan de vorige keer. Januari 2021 volgt een rapport over 2020 waarin staat dat de wachttijd voor de doelgroep daalt. Een financieel overzicht ontbreekt. Ook staat er niet in wat de problemen voor Aalsmeer betekenen. In september 2021 krijgt de raad wel een overzicht van de gevolgen van de problemen voor Aalsmeer. Over de financiën staat er niets, terwijl in de regeling dat jaar wel is afgesproken dat de kosten anders worden verdeeld. Aalsmeer betaalt nu wat meer. Het gevolg blijkt dat andere gemeenten nu meer rekening houden met Aalsmeer. Vroeger betaalde Amsterdam vrijwel alles en werd Aalsmeer achteraf ‘geïnformeerd’. Nu praten ze mee omdat ze meer betalen. Ook mist in de paragraaf een opmerking over de risicodragers, maar ook verder is de informatie in de paragraaf summier. Vroeger droeg Amsterdam alle risico maar sinds kort is dit naar rato van inwoners. Toch blijkt dit gewijzigde risico onvermeld.

Een overzicht van de aanlevering van informatie aan de raad GR GGD voor Veilig Thuis en het Centrum voor Seksueel Geweld:

	Welke stukken	Zienswijze	Opmerkingen
mei 2018	Jaarverslag 2017, geactualiseerde begroting 2018, begroting 2019	College adviseert geen zienswijze: alles in orde. Raad neemt over.	geen accountantsverslag
mei 2019	Jaarverslag 2018, geactualiseerde begroting 2019, begroting 2020 en jaarplan 2019.	College adviseert geen zienswijze: verbeterpunten gemeld en ambtelijke organisatie houdt vinger aan de pols. Raad neemt over.	geen accountantsverslag
oktober 2020	Jaarverslag 2019, aangepaste begroting 2020, conceptbegroting 2021.	College adviseert geen zienswijze: alles in orde.	geen accountantsverslag.
mei 2021	Jaarverslag 2020, aangepaste begroting 2021.en mjb 2022-2025	College adviseert geen zienswijze: alles in orde. Raad neemt over.	geen accountantsverslag.

De wet geeft college en raad bij gemeenschappelijke regelingen de mogelijkheid van een zienswijze. Vraag is daarom waarom bij Veilig Thuis niet een zienswijze in is gediend in 2019, 2020 en 2021. Elk jaar ontbreekt het accountantsverslag en de informatie is te laat en summier over risico's en maatschappelijke taken. Verder staat in de stukken nergens hoe en wat de gevolgen van de wachttijden voor mensen in Aalsmeer zijn. Uit het onderzoek bleek dat in de ambtelijke werkgroep hier voldoende over was gesproken en een zienswijze niet nodig leek in de ogen van het college. De raad nam het advies van het college over en was niet op de hoogte dat de raad ook zelf een zienswijze op mag stellen.

4.3 Amstelland - Meerlanden Werkorganisatie (AM-match)

Sinds 2016 is dit een *bedrijfsvoeringsorganisatie* die een deel van de participatiewet uitvoert door de deelnemende gemeenten. Dit betreft ten eerste de uitvoering van de Wsw die met de komst van de participatiewet is afgesloten voor nieuwe instroom. Ten tweede heeft AM match een rol bij het aan het werk helpen van inwoners die een verdiencapaciteit hebben tot 70% van het minimumloon. Een deel van deze mensen wordt op zo regulier mogelijk werk geplaatst al dan niet ondersteund door loonkostensubsidie en jobcoaching. Een ander deel komt in aanmerking voor nieuw beschut werk. Het college bepaalt het beleid en de uitvoering ligt bij AM match. De vijf wethouders met werk/re-integratie in hun portefeuille vormen samen het bestuur van AM-match. De raad kan bij het vaststellen van eigen beleid en verordeningen invloed uitoefenen en kan ook nog een zienswijze indienen bij de begroting. In de onderzochte periode was het college aanwezig bij alle vergaderingen.

Naam	Algemeen en gemeentelijk doel	Kosten en risico's
AM-match	Werkorganisatie voert zo efficiënt en effectief mogelijk de WSW en een deel van de Participatiewet uit. Dit betreft het trainen en plaatsen van kandidaten met een verdiencapaciteit tot 70% van het minimumloon en het organiseren van nieuw beschut werk.	De verdeelsleutel voor de kosten maakt onderscheid tussen de kosten voor uitvoering van het basispakket en van het optionele pakket. Het college stuurt jaarlijks een brief naar raad met duidelijk informatie over AM en prestaties voor Aalsmeer. Maar de begrote aantallen en risico's ontbreken. Advies van het college: geen zienswijze indienen, wordt overgenomen in 2018, 2019, 2020 en 2021.
Krijgt de raad inzicht?	De doelen zijn concreet gemaakt met onderscheid naar de doelgroepen. Het college verstrekt elk jaar een duidelijke inzichtelijke brief over begrote aantallen en doelgroepen.	Het college geeft de raad in geen enkel jaar een advies om wel een zienswijze in te dienen terwijl bij jaarrekening 2018 in het accountantsverslag wordt opgemerkt dat in de risicoparagraaf niet de belangrijkste risico's voor de organisatie worden beschreven.

De informatie in de paragraaf is heel summier wat betreft risico's en maatschappelijk doel. De raad ontvangt de begrotingen en jaarstukken:

	Welke stukken	Zienswijze	Opmerkingen
juni 2018	Jaarrekening 2017, accountantsverslag, aangepaste begroting 2018, primaire begroting 2019	College adviseert geen zienswijze: alles in orde. Raad neemt over.	stukken zijn compleet
mei 2019	Jaarrekening 2018, accountantsverslag, aangepaste begroting 2019, begroting 2020	College adviseert geen zienswijze: alles in orde. Raad neemt over.	De accountant schrijft dat in de risicoparagraaf de belangrijkste risico's ontbreken.
mei 2020	Jaarrekening 2019, accountantsverslag,, begroting 2021	College adviseert geen zienswijze: alles in orde. Raad neemt over.	stukken zijn compleet
juni 2021	Jaarrekening 2020, accountantsverslag, aangepaste begroting 2021, begroting 2022	College attendeert de raad op de mogelijkheid een zienswijze in te dienen, zonder advies. Raad dient geen zienswijze in.	stukken zijn compleet

Het college stelt de stukken jaarlijks beschikbaar met een toelichtende brief over de mogelijkheid van een zienswijze bij de begroting. In de paragraaf verbonden partijen van de gemeentebegroting en -jaarrekening ontbreken de resultaten en doelen van AM-Match. In de begroting en jaarrekening van AM-Match staan ze echter wel genoemd. Ambtelijk worden de financiën en de behaalde resultaten intensief gevolgd. De tekst in de paragraaf verbonden partijen wordt elk jaar waar nodig aangepast. Bij de stukken stuurt het college een duidelijke toelichting voor de raad. In elk jaar adviseert het college geen zienswijze in te dienen. In 2019 was daarvoor overigens wel een aanleiding, maar daarover schrijft het college niets en de raad stelt geen vragen. Het college heeft niet overwogen een zienswijze in te dienen. Amstelveen diende eenmaal wel een zienswijze in maar heeft die niet aan de raad van Aalsmeer gestuurd. Samen met Amstelveen een zienswijze indienen kan natuurlijk ook. Dat geeft extra gewicht. Het college van de gemeente Haarlemmermeer stuurt de raad over dezelfde verbonden partij deze informatie toe in begroting en jaarrekening.

4.4 Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied

In de omgevingsdienst werkt de provincie samen met gemeenten om de kwaliteit van vergunningverlening en het toezicht en de handhavingstaken op het milieu te verbeteren. Iedere deelnemer neemt verplicht het ‘basistakenpakket’ af maar kan daarboven nog ‘plus-taken’ afnemen. De door de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht verplichte basistaken gaan over milieu, bodem en asbest. Aalsmeer neemt sinds 2010 geen plus-taken af. De reden is de kostenbesparing, maar dat staat niet in de paragraaf verbonden partijen vermeld en de huidige raadsleden kennen deze overwegingen niet en vertrouwen het college in de aanpak. De bestuursrapportage schrijft dat Aalsmeer niet genoeg doet aan ‘bodem gerelateerde taken’. De uitvoering van deze taken is niet adequaat. Ook houdt Aalsmeer de lijst van actuele bedrijven niet goed bij en nu is niet precies bekend welk bedrijf waar zit. Gerichte inspectie is daardoor niet langer geheel in orde. Uit het onderzoek blijkt dat Aalsmeer mogelijk te zuinig is bij toezicht en handhaving van milieurisico's. De informatie hierover aan de raad schiet tekort.

Naam	**Algemeen en gemeentelijk doel**	**Kosten en risico’s**
Omgevingsdienst	Voert taken voor omgevingsrecht, vergunningverlening en handhaving en toezicht hierop uit voor acht gemeenten. Voert het Besluit risico’s zware ongevallen uit. Aalsmeer neemt deel aan de GR via het Basispakket maar ook plustaken, zoals piketdiensten en taken waarvoor de eigen expertise niet toereikend is. Het aantal opdrachten is in 2020 met 9% gestegen. Hiervoor wordt jaarlijks een uitvoeringsprogramma afgesloten met een uitvoeringsovereenkomst.	In 2020 meldt het college dat de weerstandscapaciteit op peil is. Gemeentelijke bijdrage is met €26.000 gestegen naar €251.000 door meer bodemtaken dan begroot en meer advisering geur, handhaving PFAS. In 2021 wordt de gemeentelijke bijdrage verhoogt met €97.000. College meldt dat er ontwikkelingen zijn in de VTH-taken die voor de nodige uitdagingen zorgen in de komende jaren. Daarnaast meldt het college dat er achterstanden zijn die moeten worden ingelopen, extra toezicht op sloop met asbest, wat kostenverhoging en overheveling van taken van provincie naar gemeente, hiervoor geeft het gemeentefonds wel compensatie Advies college geen zienswijze in te dienen wordt overgenomen in 2018, 2019, 2020 en 2021.
Krijgt de raad inzicht?	De informatie aan de raad geeft geen inzicht in realisatie van doelen nog in specifieke resultaten of kengetallen voor Aalsmeer. Wel krijgt de raad elk kwartaal een nieuwsbrief van OD NZKG	Het college geeft zeer beperkt inzicht in de kostenverhoging en in de ontwikkelingen van de financiën.

De informatie voor de raad is te beperkt om van goede kaderstelling of controle te kunnen spreken. Geen doelen voor Aalsmeer. De begroting van de Omgevingsdienst is niet vanuit het gemeentelijk standpunt geschreven. De wettelijke basistaken voert de dienst goed uit. Risico’s lijken mogelijkerwijs te zitten bij de plus-taken. Toen asbest van plus-taak een basistaak werd, moest de gemeente meer betalen dan gewend was. Het is de vraag of bij andere plus-taken de gemeente die zelf zo adequaat als de Omgevingsdienst uitvoert. Per abuis is bij deze verbonden partij de gedachte dat de raad alleen bij de meerjarenbegroting een zienswijze in kan dienen. Maar de wet heeft het over de ontwerp-begroting. De raad kan over deze begroting in de zienswijze laten weten wat ze van de plannen vindt.

	Welke stukken	Zienswijze	Opmerkingen
mei 2019	jaarstukken 2018, begroting 2019 en MJB 2020-2023, goedkeurende accountantsverklaring	College adviseert geen zienswijze. Raad neemt over.	stukken zijn compleet
mei 2020	jaarstukken 2019 en MJB 2021-2024, goedkeurende accountantsverklaring	College adviseert geen zienswijze. Raad neemt over.	stukken zijn compleet
mei 2021	eindrapportage 2020 en MJB 2022-2025, goedkeurende accountantsverklaring	College adviseert geen zienswijze. Raad neemt over.	stukken zijn compleet

Voor een gemeente als Aalsmeer met veel bedrijvigheid is adequaat toezicht belangrijk. Toch heeft de raad maar eens in de vier jaar een gesprek met de dienst, bij het aantreden van nieuwe raadsleden. De laatste keer viel dit ook nog tussen wal en schip vanwege een agendaprobleem. De raad neemt zo geen kennis van de ontwikkelingen bij de verbonden partij tenzij die partij zichzelf uitnodigt in de vergadering. Bij de vergaderingen van het bestuur was het college aanwezig. De informatie in de paragraaf verbonden partijen bij de begroting en jaarrekening is heel summier wat betreft risico's en maatschappelijk doel. In Haarlemmermeer is de informatie uitgebreider, zie hier.

4.5 Wat zijn de belangrijkste punten in dit hoofdstuk?

Het onderzoek bevestigt het beeld dat raadsleden voor het onderzoek gaven dat de raad op afstand staat van de verbonden partijen.

1. Samenwerken met Amstelveen geeft bij enkele verbonden partijen de optie samen op te trekken en een zienswijze samen op te stellen.

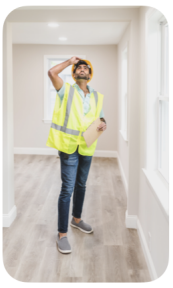
2. De raad bespreekt de jaarstukken van verbonden partijen niet in een vergadering.

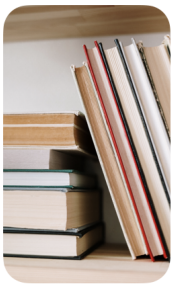
3. Het college adviseert zelden een zienswijze en de raad stelt nooit een zienswijze voor. Hiermee blijft een sterk wettelijk instrument liggen.

4. Werkbezoeken aan en toelichtingen door verbonden partijen vinden sinds corona sporadisch plaats.

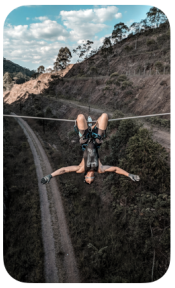
5. Het college is bij vergaderingen van verbonden partijen aanwezig en zijn goed ingevoerd in de materie.

6. Nogal wat begrotingen en jaarstukken van verbonden partijen komt vrij laat binnen. Deze zijn voor raadsleden bovendien lastig te lezen.

7. De paragraaf verbonden partijen in de begroting en jaarrekening is onvolledig. Zo ontbreken risico's en de verwachte financiële gegevens.

8. Aalsmeer neemt door de kosten enkele plus-taken van de Omgevingsdienst niet af maar voert die zelf ook niet voldoende uit.

5 - De praktijk van bestuur van *private* verbonden partijen

In hoofdstuk 4 zijn vijf gemeenschappelijke regelingen van Aalsmeer beschreven. Deze juridische vorm is exclusief bestemd voor de samenwerking tussen overheden onderling. Aalsmeer heeft daarnaast ook vier verbonden partijen die een privaatrechtelijke vorm hebben. De taken van de raad zijn hierbij ongeveer hetzelfde: kaders stellen en controleren. De verbonden partij doet iets voor de gemeente en wat dat is, moet de raad vooraf weten en goedkeuren. Ook moet de raad weten wat het kost. Achteraf moet de raad zien of het doel is bereikt en of dat binnen de begroting is gelukt. De raad moet ook de risico's horen die de verbonden partij voor de gemeente heeft. Wel is de afstand tot de bedrijfsvoering verder weg van de gemeentelijke organisatie en de verantwoordelijkheid voor de uitvoering ligt bij de directeur van de partij. We bespreken de belangrijkste partijen voor Aalsmeer:

5.1 Stichting Greenport Aalsmeer

Als eerste een stichting die is opgericht om de concurrentiepositie van Aalsmeer te verbeteren.

	Algemeen en gemeentelijk doel	**Kosten en risico's**
Stichting Greenport Aalsmeer	Greenport versterkt de wereldwijde concurrentiepositie van Aalsmeer in de sierteelt. Met projecten op allerlei gebied innoveert de stichting. De gemeente Aalsmeer heeft groot belang bij een sterke sierteeltsector.	De bijdrage voor 2022 en verder wordt geraamd op € 33.500.
Krijgt de raad inzicht?	Elk kwartaal krijgt de raad een rapport van de activiteiten. Maar de stukken worden niet geagendeerd en ook wordt Greenport niet uitgenodigd door de gemeenteraad om een toelichting te geven op de (maatschappelijke) doelen en uitvoering door de stichting.	De raad krijgt geen financieel overzicht.

De gemeente ziet het belang van de Greenport. In de begroting is hiervoor veel aandacht en krijgt het een eigen paragraaf. Het doel van Greenport is algemeen geformuleerd: het verzorgen van een duurzaam en toekomstbestendig tuinbouwcluster. Deze tekst staat er al jaren en is nooit veranderd.

De ambtelijke organisatie houdt het contact met Greenport en houdt de begroting en de jaarrekening in de gaten, die laatste wordt ook door een externe accountant gecontroleerd. De ambtenaren bekijken of de algemene doelen afwijken van de gemeentelijke doelen. Greenport heeft een eigen visiedocument, een uitvoeringsprogramma en een jaarplan. De stichting stuurt de jaarplannen via de griffie naar de raad. Documenten van Greenport staan in een raadsbrief op de agenda bij de ingekomen stukken. Omdat raadsleden de laatste jaren geen vragen over de brief stellen, wordt Greenport niet besproken in de vergadering. De leiding van Greenport wordt ook niet door de raad uitgenodigd, zoals dat bijvoorbeeld in Uithoorn wel gebruikelijk is. Bespreking en toelichting van de plannen van Greenport blijft zo achterwege. Over het onderwerp huisvesting arbeidsmigranten wordt de raad wel geïnformeerd. Het college vindt toelichting in de raad ook niet nodig. In feite adviseert de griffier wie de raad wel en niet wil uitnodigen van de verbonden partijen. De raad nodigt Greenport niet uit omdat de raad passief is en nodigt op eigen initiatief geen partijen uit of gaat op werkbezoek.

De gemeente zit in het bestuur en in de stuurgroep van de stichting en overlegt met het stichtingsbestuur minstens vier keer per jaar. Ofschoon de raad niet-financiële informatie over Greenport krijgt in de begroting, jaarrekening, rapportages en in presentaties is uit de stukken niet duidelijk welke risico's Aalsmeer loopt en wat de financiële positie van de stichting is. Het accountantsverslag ontbreekt. In de

verplichte paragraaf is de informatie ook bescheiden. De provincie Noord-Holland en Zuid-Holland zijn de belangrijkste geldschieters en de gemeente Aalsmeer heeft een beperkt financieel belang van rond de €33.500. De gemeente loopt geen financiële risico's zo blijkt bij verder onderzoek, maar dit vermeldt het jaarverslag niet.

5.2 De Meerlanden holding NV

Aalsmeer heeft met zeven andere gemeenten afvalinzamelaar De Meerlanden opgericht:

	Algemeen en gemeentelijk doel	**Kosten en risico's**
De Meerlanden Holding NV	Een vennootschap die in acht gemeenten afval ophaalt en verwerkt. De straten reinigt en gladheid bestrijdt. De gemeente heeft een overeenkomst waarin de dienstverlening af is gesproken. De doelen staan in de begroting.	Jaarlijks betaalt Aalsmeer €7,4m voor de diensten van Meerlanden. Omdat Aalsmeer mede-eigenaar is deelt ze in een eventueel saldo. In 2020 was dat €74.000.
Krijgt de raad inzicht?	De raad kreeg wel stukken over bijzonderheden zoals de centrale voor biomassa. Ook aanpassingen in de dienstverlening worden gemeld. In de begroting is veel aandacht voor recycling en duurzaamheid.	Jaarstukken met financiële overzichten kreeg de raad na 2018 niet meer. Hierdoor ontbreekt een goed financieel inzicht en een overzicht van risico's.

De Meerlanden is een groot bedrijf met meer dan 500 medewerkers waar de gemeente Aalsmeer mede-eigenaar van is. Uit de paragraaf verbonden partijen blijkt niet veel over doel en resultaten daarvan. Ook zijn risico's onbenoemd. De redenen hiervan is dat er geen afspraken over vastliggen. Bij de gemeente Diemen is over De Meerlanden deze informatie opgenomen.

5.3 Green Park Aalsmeer gebiedsontwikkeling

En dan Green Park Aalsmeer. Een besloten vennootschap die kavels op een bedrijventerrein vlakbij Schiphol en de veiling aanbiedt. De opbrengst hiervan is bedoeld om de kosten van de omlegging van de weg N201 te betalen. De grond is van Aalsmeer dat een levendig en kostenefficiënt gebied op wil zetten. De andere gemeente in de verbonden partij is Uithoorn die vooral op efficiëntie stuurt. Hierdoor lopen de standpunten van de twee gemeenten niet altijd gelijk. 'Voor corona' gaf Green Park twee keer per jaar een presentatie aan de raad. Sindsdien veel minder omdat vertrouwelijke informatie niet via Teams kan worden gedeeld en besproken.

	Algemeen en gemeentelijk doel	**Kosten en risico's**
Green Park Aalsmeer gebieds-ontwikkeling	Een bedrijventerrein ontwikkelen en tijdelijk beheren. Met de opbrengst de verlegging van de N201 betalen.	Als Green Park een verlies oplevert staat de gemeente Aalsmeer garant. Tot een bedrag van €48m. Momenteel is die winst nog niet gemaakt en heeft Green Park een tekort van €2m. Aalsmeer heeft daarvoor een voorziening van €1m op de balans gezet. Uit de begroting blijkt een verwachte winst van €7m als alle kavels verkocht zijn.
Krijgt de raad inzicht?	In presentaties en brieven wordt de raad meegenomen in de ontwikkelingen uitgifte kavels en bestemmingsplannen	Begroting en jaarrekening bieden fragmenten met financiële informatie. In de presentaties staan de risico's genoemd en de directeur kwam voor corona incidenteel een toelichting geven in de auditcommissie.

Aalsmeer zit voor de gebiedsontwikkeling in een besloten vennootschap, welke andere aandeelhouders beslissen en hoe de huidige financiële situatie en risico's zich ontwikkelen blijkt niet uit de paragraaf. Elders in de begroting staat die informatie wel. Toch ontbreekt een volledig overzicht en een controleverklaring van de accountant bij de stukken van de raad.[3] Omdat Aalsmeer voor €48m garant staat is dit opmerkelijk. De reden hiervan is dat er geen afspraken over zijn gemaakt. Wel komt de directeur Green Park Aalsmeer incidenteel in de auditcommissie van de raad om daar een toelichting te geven op de cijfers en werkwijze van de BV. In de gemeente Uithoorn is meer informatie over deze BV in de paragraaf opgenomen, zie hier.

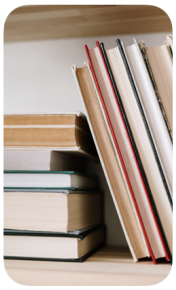
5.4 Exploitatie sportaccommodaties Aalsmeer (ESA)

Tot slot van de verbonden partijen is ESA aan de beurt, die door enkele raadsfracties werd genoemd bij de rondvraag naar onderwerpen voor rekenkameronderzoek. We hebben toen besloten het brede onderwerp 'verbonden partijen' te kiezen met als voorbeeld ESA. In hoofdstuk 6 onderzoeken we daarom verder hoe de besturing van deze vennootschap gaat.

5.5 Wat leren we bij verbonden partijen met een privaatrechtelijke vorm?

1

De raad krijgt te weinig informatie over private verbonden partijen. Doelen, risico's en financiële informatie ontbreken deels of geheel in de stukken. De auditcommissie wordt wel bijgepraat.

2

Alleen Greenpark ligt de resultaten regelmatig toe in de raad. De andere partijen worden niet uitgenodigd.

3

De stukken van de private verbonden partijen worden als ingekomen stukken op de agenda gezet en blijven zo onbesproken.

[3] De ontbrekende informatie is wel beschikbaar, ambtelijk wederhoor 30 augustus 2022

6 - Exploitatie Sportaccommodaties Aalsmeer BV

Met een jaarlijkse bijdrage van €1,8m van de gemeente is de ESA een vrij grote verbonden partijen in Aalsmeer. Oorspronkelijk in 1974 opgericht als “zwembad NV” werd dit in 2016 “sportaccommodaties BV”. Voor deze vorm koos de gemeente vanwege het fiscale voordeel, maar dat voordeel is al enige jaren weggevallen.[4] De gemeente heeft alle aandelen van ESA en heeft dus veel invloed als enige eigenaar. De aandeelhouder mag de bestuurder ontslaan. En die aandeelhouder is de gemeente.

Opvallend genoeg is de opdracht volgens de statuten van de vennootschap veel breder dan sport: *‘sport- en welzijnsaccommodaties, horecagelegenheden en cultureel erfgoed, inclusief de tot dit erfgoed behorende zaken’.* De reden dat de opdracht veel breder dan de naam is, komt omdat er steeds meer activiteiten taken bij ESA zijn ondergebracht. ESA beheert sporthallen, zwembaden, sportparken, een atletiekbaan en gymzalen in Aalsmeer en Kudelstaart. En ESA beheert ook de ‘huiskamer van Aalsmeer’ de *Oude Veiling* een buurthuis met meerdere functies. In 2015 kocht de gemeente het gebouw om het in te zetten op sociaal, cultureel, educatief en maatschappelijk vlak. In 2018 is De Oude Veiling gerenoveerd. Ook heeft ESA een warmteleiding aangelegd onder een verkeersweg.

De reden van de brede opdracht bij ESA ligt ook in het ontbreken van een eigen gemeentelijke organisatie in Aalsmeer, die immers is samengevoegd met die van Amstelveen. Door het bij ESA onder te brengen houdt Aalsmeer veel zeggenschap over alles in de vennootschap. ESA heeft ook een raad van commissarissen die toezicht uitvoert op de onderneming, daarover later meer. Het brede takenpakket wordt misschien uitgebreid met het onderhoud van andere gebouwen van de gemeente, hierover wordt nagedacht zo bleek tijdens het onderzoek. Voordeel hiervan is dat de organisatie wat extra mensen kan aannemen zodat die steviger in de schoenen komt te staan.

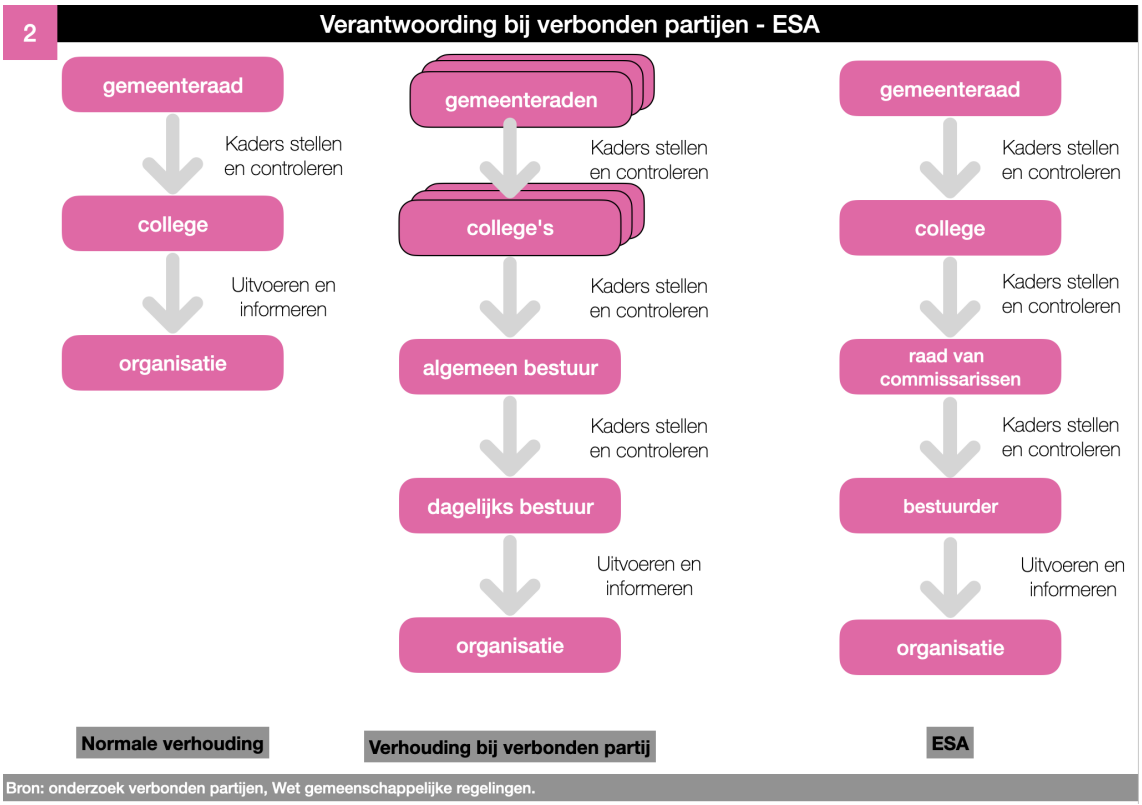
	Algemeen en gemeentelijk doel	**Kosten en risico’s**
Exploitatie Sport accommodaties Aalsmeer	Huren, onderhouden en exploiteren van gebouwen voor sport, welzijn, horeca en cultureel erfgoed voor scholen en sportverenigingen. Om zo de gezondheid van inwoners te steunen.	In 2017 was de bijdrage €1,4m en die groeide tot €1,8m in 2022. De exploitatie van ESA en de aanverwante *Oude Veiling* viel financieel de laatste jaren nogal tegen. Hierover kreeg de raad brieven. Het laatste jaarverslag dateert van 2019.
Krijgt de raad inzicht?	De sturing- en verantwoordingsafspraken worden herijkt naar aanleiding van de tussenevaluatie 2021	De raad wordt achteraf geïnformeerd over hogere exploitatiekosten van de Oude Veiling. Jaarrekening en accountantsverslag ontbreken.

De informatie aan de raad is onvoldoende omdat de raad geen beeld kan vormen van de financiën en de risico’s aan de hand van de informatie in de jaarrekening maar ook de begroting.

[4] programmabegroting 2022, p. 94

6.1 Relatie ESA tot de gemeente Aalsmeer

Gemeente en ESA zijn zeer nauw met elkaar verbonden. ESA huurt van de gemeente de gebouwen en is door een overeenkomst met de gemeente ook verantwoordelijk voor beheer, onderhoud en exploitatie. De gemeente is eigenaar, huisbaas en subsidieverstrekker van ESA. Verder bepaalt de gemeente het sportbeleid en controleert naleving van wetten en regels. Het aantal ‘petten’ is zodoende nogal groot. De gemeente is eigenaar van ESA en vult de tekorten in de bedrijfsvoering via een subsidie aan. Toch bespreekt de raad de begroting en jaarrekening van ESA niet in de commissie- of in een raadsvergadering. ESA bepaalt zelf de hoogte van de tarieven voor verhuur en dergelijke. ESA wordt aangestuurd door een directeur-bestuurder, die benoemd wordt door de algemene vergadering van aandeelhouders. ESA heeft een raad van commissarissen met vier leden die toezicht houdt op de directeur. Hierin zit niemand van de gemeente. In het college is de burgemeester de eigenaar en wethouder voor sport de opdrachtgever van ESA.

In deze constructie is de afstand tot ESA even groot als bij een samenwerkingsverband met meerdere gemeenten. Maar Aalsmeer is enig eigenaar dus deze afstand lijkt wat groot. De reden dat indertijd voor deze vorm is gekozen was het fiscale voordeel. Dat voordeel is echter al enkele jaren weggenomen. Toch blijkt uit het onderzoek dat het college hiernaast ook andere voordelen ziet. Zo komt een sport-BV ook bij andere gemeenten voor vanwege de uitvoerende focus op de specifieke taken. Veel van wat ESA doet, gaat goed. ESA is een bekend bij een groot deel van de Aalsmeerse samenleving. Iedereen kent ESA en heeft een er een mening over. De gemeenteraad stelt vaak vragen en soms op groot detailniveau, zoals rondom het verdwijnen van de gratis koffie voor ouderen. ESA is in de ogen van het college goed gericht op de eigen taak en daarop aanstuurbaar door de gemeente.

6.2. Beleid en financiën

ESA voert vooral het beleid van de gemeente Aalsmeer uit. De gemeente wil graag zoveel mogelijk inwoners van jongs af aan op een verantwoorde manier aan een vorm van sport mee laten doen. Zo staat het ook in de statuten: *'Het (doen) stichten, het (doen) beheren, het (doen) onderhouden, het (doen) schoonmaken, het (doen) beveiligen en of het exploiteren van onroerende zaken gelegen in de gemeente Aalsmeer, waaronder sport- en welzijnsaccommodaties, horecagelegenheden en cultureel erfgoed, inclusief de tot dit erfgoed behorende zaken'.* In 2021 is ESA geëvalueerd. Uit het rapport volgden zes aanbevelingen:

1. Stel de minimale onderhoudsbijdrage voor de instandhouding van de huidige binnensportaccommodaties vast voor een periode van minimaal vijf jaar;
2. Stel de ambities van duurzaamheid bij tot realisatie van de minimale wettelijke vereisten en ontwikkel een businesscase per accommodatie voor passende duurzaamheidsmaatregelen in relatie tot de vervangingsvraag;
3. Indien niet kan worden voldaan aan bovengenoemde aanbeveling dient het voorzieningenaanbod te worden heroverwogen;
4. Herijk de ambtelijke opdrachtgeversrol. Zorg daarbij voor een accounthouder en aanspreekpunt voor de ESA. Maak ook taken en verantwoordelijkheden vanuit de diverse disciplines - vastgoed, financiën – eveneens expliciet als het gaat om de ESA.
5. Herijk en formaliseer de afspraken met ESA ten aanzien van sturings- en verantwoordingsafspraken.
6. Onderzoek mogelijkheden voor uitbreiding van het takenpakket van ESA.

Ook in 2022 wordt ESA onderzocht door een organisatieadviesbureau. ESA is vanwege de geringe omvang van de bedrijfsorganisatie vrij kwetsbaar en het idee is om meer vastgoed in beheer te geven aan ESA zodat de organisatie versterkt kan worden. Doel is om daarmee meer efficiency te realiseren. Tussen de gemeente en ESA zijn meerdere geldstromen:

3 **Geldstromen van de gemeente van en naar ESA in 2021**

Bron: onderzoek verbonden partijen, ambetlijke organisatie.

Hiernaast betalen sportverenigingen huur aan ESA. En de gemeente subsidieert deze verenigingen, dus ook daar is een geldstroom tussen gemeente en ESA, zij het via de sportverenigingen. Uit het onderzoek blijkt dat deze geldstroom te verwaarlozen is.

6.3 Wat gebeurde met de aanbevelingen uit het rekenkameronderzoek ESA in 2018?

In 2018 onderzocht de rekenkamer de ESA ook en deed drie aanbevelingen:

1. De rekenkamer adviseert dat snel en gericht inhoudelijke prestatieafspraken tussen de gemeente en de ESA worden gemaakt, waarvoor de basis wordt gevonden in (vastgesteld) gemeentelijk beleid op het domein sport, maar ook op meerdere andere beleidsterreinen.
2. De rekenkamer geeft – in termen van proces primair de raad – het advies nog voor de zomer van 2018 een meer formele en in ieder geval gestructureerde evaluatie uit te (laten) voeren.
3. De rekenkamer adviseert, of sterker: dringt aan op het vergroten van de inzichtelijkheid van de kosten en opbrengsten van de ESA.

Deze aanbevelingen proberen de sturing van ESA door de gemeente te verbeteren omdat de afstand groot was en er formeel maar weinig mogelijkheden tot sturen leken. De raad nam de aanbevelingen over. Eind 2019 keek de rekenkamer of aanbevelingen uit werden gevoerd. Het bleek dat de eerste aanbeveling uit werd gevoerd door het opstellen van een set “Beleidsregels subsidiëring exploitatie sportaccommodaties in de gemeente Aalsmeer 2018”. De regels geven indicatoren, maar de rekenkamer stelt wel dat die nog geëvalueerd moeten worden. De tweede aanbeveling is ook opgepakt. Met de derde aanbeveling is niets gedaan. Dat is trouwens nu, drie jaar later nog steeds zo. De informatie hierover schiet tekort.

6.4. Informatievoorziening en betrokkenheid van de raad met ESA

Omdat de raad van commissarissen uit externen bestaat is de afstand groter dan bij gemeenschappelijke regelingen. Daar zitten in het algemeen bestuur altijd nog de wethouders, die de raad eenvoudig aan kan spreken. De informatie vanuit ESA aan de raad is niet goed toegankelijk en wordt door de gemeente ook laat ontvangen. Zo ontvangt de raad jaarlijks de raadsbrief over de Oude Veiling veel te laat. Het jaarverslag ESA 2020 is pas eind september 2021 beschikbaar. De gemeente heeft de raad toegezegd jaarlijks informatie te verstrekken over de ontwikkelingen in de exploitatiekosten van de Oude Veiling, vanuit de subsidiecyclus. De informatie over de Oude Veiling over het jaar 2020 is pas op 17 mei 2022 voor de raad via een raadsbrief beschikbaar. Dat is natuurlijk veel te laat. De gemeente wil dat ESA administratief beter is toegerust om informatie tijdig en inzichtelijk beschikbaar te hebben en daarvoor krijgt ESA meer financiële ruimte. Voor de optie om de administratie bij de gemeente onder te brengen is niet gekozen. Elk jaar krijgt de raad in de paragraaf Verbonden partijen in begroting en jaarrekening dezelfde informatie:

4 **Informatie over ESA in paragraaf verbonden partijen**

Naam	2 Exploitatie Sportaccommodaties Aalsmeer BV (ESA BV)
Vestigingsplaats	Aalsmeer
Relatie met	Programma 2 Onderwijs en ontplooiing.
Bestuurlijk belang	100% aandeelhouder.
Financieel belang	De exploitatiebijdrage 2022 en verder wordt geraamd op € 1.812.000

Financiële informatie x € 1.000	Resultaat	Eigen vermogen		Vreemd vermogen	
	2019	01-01-2019	01-01-2020	01-01-2019	01-01-2020
	30	296	326	1.165	1.618

Eisen BBV:

- ☒ De wijze waarop de gemeente een openbaar belang heeft in de verbonden partij en het openbaar belang dat ermee gediend wordt;
- ☒ Het belang dat de gemeente in de verbonden partij heeft aan het begin en de verwachte omvang aan het einde van het begrotingsjaar;
- ☒ De verwachte omvang van het eigen vermogen en het vreemd vermogen van de verbonden partij aan het begin en aan het einde van het begrotingsjaar;
- ☒ Inzicht geven in de risico's van de VP

Bron: BBV, begroting Aalsmeer 2022

De paragraaf voldoet dus niet aan de eisen uit het BBV. De cijfers slaan op verleden jaren en niet op het begrotingsjaar. De belangen van Aalsmeer in ESA worden niet voldoende toegelicht. Ook gedurende het jaar krijgt de raad nauwelijks informatie over ESA:

5 Informatie over ESA in 2022

	Ingekomen	Actie
januari 2021	Geen ingekomen stukken	
februari 2021	Geen ingekomen stukken	
maart 2021	Geen ingekomen stukken	
april 2021	Geen ingekomen stukken	
mei 2021	Geen ingekomen stukken	
juni 2021	Geen ingekomen stukken	
juli 2021	Raadsbrief tussenevaluatie ESA Raadsbrief exploitatie Oude Veiling	Beide voor kennisgeving aangenomen
augustus 2021	Geen ingekomen stukken	
september 2021	Geen ingekomen stukken	
oktober 2021	Geen ingekomen stukken	
november 2021	Geen ingekomen stukken	
december 2021	Geen ingekomen stukken	
januari 2022	Geen ingekomen stukken	
februari 2022	Geen ingekomen stukken	

Bron: Raadsagenda's 2021/22

Naast de raadsbrieven moet de raad het doen met de begroting en jaarrekening. De raad gaat niet op werkbezoek en vraagt het bestuur ook niet om uitleg in de raadsvergadering. Sinds corona is dat gestopt en zo krijgt de raad minder informatie in de laatste jaren. De raad heeft de focus op incidenten en minder op het geheel van de beleidsdoelen, resultaten en de financiën.

6.5 Wat zijn de belangrijkste punten in dit hoofdstuk?

1. De gemeente Aalsmeer is met 100% van de aandelen eigenaar en heeft veel invloed.

2. De raad krijgt te weinig informatie over ESA. In de paragraaf verbonden partijen mist financiële en risico-informatie over de toekomst. Het verslag van de accountant krijgt de raad niet.

3. Inzicht in kosten en opbrengsten ontbreekt ondanks een aanbeveling van de rekenkamer. De geldstromen tussen de gemeente, ESA en de sportverenigingen is niet inzichtelijk voor de raad.

4. De raad spreekt weinig met het bestuur van ESA en gaat niet op werkbezoek. De raad nodigt de bestuurder ook niet actief uit.

Bijlage 1 Bronnen

Geïnterviewden

Ter verdieping van dit onderzoek zijn XXX interviews gehouden. De gespreksverslagen van deze interviews zijn ter verificatie aan de gesprekspartners voorgelegd en geaccordeerd. De verslagen dienen als achtergrondinformatie voor de Nota van Bevindingen. De lijst van geïnterviewde personen is bekend bij de Rekenkamer.

wethouders
beleidsmedewerkers

Van de gemeente Aalsmeer

2. Bijlage tekst 11e wijziging Gemeenschappelijke Regeling inclusief wijzigingen 1.docx.pdf
3. Bijlage tekst 11e wijziging Gemeenschappelijke Regeling DEFINITIEVE TEKST 1.docx.pdf
4a-1 Inhoudelijke verantwoording AM EZ en Wonen (concept).pdf
2016AM+Bestuurlijke+kalender+P%26C2017+def.docx
2017-01 reactie AM op voorstel verkleinen DB en Regioraad Vervoerregio.pdf
2018-0103 - Rekenkamercommissie Aalsmeer - ESA - memorandum 03 (3).pdf
2019-2111 - Rekenkamercommissie Aalsmeer - memorandum 06 Follow up onderzoeken subsidiebeleid en ESA.pdf
180118 Begeleidende Brief 11e Wijziging GR Vervoerregio.pdf
200616verklaringgemeente statuten ESA BV.pdf
20150622_Memorie van Toelichting Gr VrAA 2015 Eindconcept.docx
20150910 getekend rbsl instemmen met GR Veiligheidsregio Amsterdam-Amstelland 2015.pdf
20151217 Getekend rbsl inzake wijziging GR OD NZKG t.g.v. de wijziging Wet GR.pdf
20151217 Vastgesteld verslag raadsvergadering.pdf
20160407 Vastgesteld verslag raadsvergadering.pdf
20160920 Besloten B&W nota Herziening GR GGD Amsterdam-Amstelland.pdf
20161027 Getekend raadsvoorstel Herziening GR GGD Amsterdam-Amstelland nav de wijziging Wet GR en de Wet Maatsch.Ontwikkeling.pdf
20161027 Getekende GR GGD Amsterdam-Amstelland miv 01-01-2017.pdf
20161027 Vastgesteld verslag raadsvergadering.pdf
20170104 2016AM Bestuurlijke kalender PC2017 def.docx.msg
20170109 Spoorboekje is akkoord zo.msg
20170502 Besloten B&W nota 10e Wijziging GR Vervoerregio Amsterdam.pdf
20170629 Getekend rbsl inzake wijziging GR Vervoerregio Amsterdam -10e wijziging-.pdf
20170706 vastgesteld verslag raadsvergadering.pdf
20180109 Raadsbrief inzake evaluatie AM match.pdf
20180130 Besloten B&W nota inzake 11e wijziging GR Vervoerregio Amsterdam.pdf
20180130 Raadsbrief inzake voortgangsrapportage Green Park Aalsmeer Gebiedsontwikkeling BV.pdf
20180206 Raadsbrief inzake brief Vervoerregio dienstuitvoering Connexxion per 10-12-2017 en stavaza OV ontwikkelingen A-meer-K-staart.pdf
20180315 Getekend rbsl 11e wijziging GR Vervoerregio Amsterdam.pdf
20180315 Vastgesteld verslag raadsvergadering.pdf
20180320 Raadsbrief inzake evaluatie AM match.pdf
20180417 Besloten B&W nota inzake financiële stukken Veiligheidsregio Amsterdam-Amstelland.pdf
20180417 Raadsbrief inzake financiële stukken Veiligheidsregio Amsterdam-Amstelland.pdf
20180417 Raadsbrief inzake financiële stukken VrAA bijlage Controleverklaring VRAA.pdf
20180417 Raadsbrief inzake financiële stukken VrAA bijlage Jaarverslag en jaarrekening 2017 VrAA.pdf
20180417 Raadsbrief inzake financiële stukken VrAA bijlage Programmabegroting 2019 VrAA incl actualisatie 2018.pdf
20180501 Besloten B&W nota concept jaarrekening 2017-gewijzigde begroting 2018-begroting 2019 GR AM overleg.pdf
20180501 Raadsbrief inzake concept jaarrekening 2017-gewijzigde begroting 2018-begroting 2019 GR AM overleg.pdf
20180501 Raadsbrief inzake jaarstukken GR AM overleg bijlage Concept begroting AM 2018 en 2019 (1).pdf
20180501 Raadsbrief inzake jaarstukken GR AM overleg bijlage Concept Jaarrekening 2017 AM.pdf
20180508 Besloten B&W nota inzake concept jaarstukken 2017 Vervoerregio Amsterdam.pdf
20180508 Raadsbrief inzake concept jaarstukken 2017 Vervoerregio Amsterdam bijlage kadernota 2019-2022.pdf
20180508 Raadsbrief inzake concept jaarstukken 2017 Vervoerregio Amsterdam.pdf
20180515 Besloten B&W nota inzake Jaarstukken GR GGD Amsterdam-Amstelland Veilig Thuis.pdf
20180515 Besloten B&W nota inzake jaarstukken GR OGZ Amstelland.pdf
20180515 Raadsbrief inzake jaarstukken GR GGD A'dam-Amstelland-Veilig Thuis.pdf
20180515 Raadsbrief inzake Jaarstukken GR OGZ Amstelland.pdf
20180612 Raadsbrief inzake Jaarstukken AM match bijlage Begrotingswijziging 2018-1.pdf
20180612 Raadsbrief inzake Jaarstukken AM match bijlage Jaarrekening 2017 AM match.pdf
20180612 Raadsbrief inzake Jaarstukken AM match bijlage Primaire Begroting 2019.pdf
20180612 Raadsbrief inzake Jaarstukken AM match.pdf
20180619 Besloten B&W nota inzake benoeming portefeuillehouders en hun plv. in GR-en.pdf
20180619 Raadsbrief inzake voortgang en financiën De Oude Veiling.pdf
20180705 Door AM en AV getekende GR Gemeentebelastingen Amstelland.pdf
20180705 Getekend rbsl benoeming phdrs en plv leden in AB GR OGZ - GGD en Schadeschap Luchthaven Schiphol.pdf
20180705 Vastgesteld verslag raadsvergadering.pdf
20180925 Presentatie Green Park Aalsmeer BIO Aalsmeer definitief (2).pdf
20181030 Raadsbrief inzake Arbeidsmigranten Logies GPAG BV.pdf
20181204 Raadsbrief inzake vergroting aanmeldingen AM match en nieuw beschut werk.pdf
20190320 Besloten B&W nota inzake evaluatie AM match.pdf
20190328 M19-4 Motie Huiselijk geweld - D66 - aangenomen.pdf
20190328 Vastgesteld verslag raadsvergadering.pdf
20190507 B&W besluit inzake Jaarstukken GR GGD Amsterdam-Amstelland en afhandeling motie D66 dd 28-03-2019.pdf
20190507 B&W besluit jaarstukken GR OGZ Amstelland en wijzigen GR OGZ Amstelland.pdf
20190507 Getekend B&W besluit Jaarstukken GR OGZ en wijziging GR.pdf
20190507 Raadsbrief inzake Jaarstukken GR OGZ Amstelland.pdf
20190514 B&W besluit inzake eindrapportage 2018 jaarverslag en -rekening en Meerjarenbegroting 2020-2023 OD NZKG.pdf
20190514 B&W besluit inzake Financiële stukken Veiligheidsregio Amsterdam-Amstelland.pdf
20190514 Getekend B&W besluit inzake Financiële stukken Veiligheidsregio Amsterdam-Amstelland.pdf
20190514 Raadsbrief Financële stukken OD NZKG Bijlage 1 Aanbiedingsbrief jaarstukken OD NZKG.pdf
20190514 Raadsbrief Financiële stukken OD NZKG Bijlage 2 Eindrapportage 2018 Jaarverslag en -rekening ODNZKG_v3c.pdf
20190514 Raadsbrief Financiële stukken OD NZKG Bijlage 3 MJB2020-2023_ODNZKG 15 maart 2019.pdf
20190514 Raadsbrief inzake Financiële stukken Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied.pdf
20190514 Raadsbrief inzake Financiële stukken Veiligheidsregio Amsterdam-Amstelland bijlage Jaarstukken 2018 VRAA.pdf
20190514 Raadsbrief inzake Financiële stukken Veiligheidsregio Amsterdam-Amstelland.pdf
20190521 Raadsbrief inzake afsluiting project De Oude Veiling.pdf
20190528 B&W besluit Jaarstukken AM match.pdf
20190528 Raadsbrief inzake Jaarstukken AM match bijlage 4 Accountantsverslag 2018.pdf
20190528 Raadsbrief inzake Jaarstukken AM match.pdf
20190620 Getekend rbsl Wijzigen GR Openbare Gezondheidszorg Amstelland.pdf
20190620 Vastgesteld verslag raadsvergadering.pdf
20190703 mail Meerlanden mbt jaarverslag 2018.pdf
20190703 Meerlanden Jaarbericht 2018.pdf
20190703 Meerlanden Jaarverslag 2018.pdf
20190926 Vervoerregio Amsterdam E-zine September 2019.pdf
20191008 Raadsbrief inzake arbeidsmigranten logies GPAG BV Bijlage 1 190717 beroep Bakkersland Aalsmeer.pdf
20191008 Raadsbrief inzake arbeidsmigranten logies GPAG BV Bijlage 2 190911 Uitspraak beroep Duif (2).pdf
20191008 Raadsbrief inzake arbeidsmigranten logies GPAG BV.pdf
20191010 Vervoerregio Amsterdam Bestuurlijk nieuwsbrief Dagelijks Bestuur -10 oktober.pdf
20191016 Vervoerregio Amsterdam Nieuwsbrief Bestuursinformatie Regioraad 15 oktober.pdf

20191017 bijlage-tekening behorende bij vragen E.Abbenhues en T.Verlaan inzake lijn 342 alternatieven.pdf
20191017 Nieuwsbrief Omgevingsdienst NoordZeeKanaalGebied oktober 2019.pdf
20191017 Schriftelijke vragen E. Abbenhues en T. Verlaan inzake Vervoerregio route lijn 342 door Aalsmeer vanaf December.pdf
20191017 Vastgesteld verslag raadsvergadering.pdf
20191105 B&W besluit inzake wijziging Gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Amsterdam-Amstelland - VrAA 2015.pdf
20191105 Getekend B&W besluit inzake toevoeging zinsnede aan artikel 12 GR VrAA.pdf
20191126 Raadsbrief inzake samenwerking Aalsmeer-Amstelveen.DOCX
20191212 Getekend rbsl Wijziging GR Veiligheidsregio Amsterdam - Amstelland -VrAA- 2015.pdf
20191212 Vastgesteld verslag raadsvergadering.pdf
20191213DVO 2_2020-2024_incl bijlagen_V1.pdf
20191217 Raadsbrief inzake DVO Openbare ruimte 2020-2024 Gemeente Aalsmeer-Meerlanden Holding NV - DVO2.pdf
20191218 Getekende DVO Openbare Ruimte 2020-2024.pdf
20200130 agenda 2020 HGKM uitleg en verwachtingspatroon (002).doc
20200204 B&W besluit inzake aanwijzing plv lid AB GR OGA - L.B. Kabout.pdf
20200204 Memo 3 Bedrijvenlijst Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied (OD NZKG).pdf
20200212 Afschrift Brief Vervoerregio aan Regioraad start inbesteding Adam.pdf
20200225 Raadsbrief inzake halfjaarsrapportage Veilig Thuis tweede halfjaar 2019.pdf
20200319 Raadsbrief advies geschillencommissie Aalsmeer-Amstelveen.pdf
20200324 Raadsbrief inzake brief veiligheidsregio (1).pdf
20200324 Raadsbrief inzake brief veiligheidsregio Bijlage brief Veiligheidsregio.pdf
20200403 Raadsbrief inzake aanpassing noodverordening bijlage getek.vraa noodverordening covid-19_dd_02-04-2020.pdf.pdf
20200403 Raadsbrief inzake aanpassing noodverordening bijlage persbericht 036 corona mooi weekend.doc
20200403 Raadsbrief inzake aanpassing noodverordening briefVR.pdf
20200414 Raadsbrief inzake arbeidsmigrantenlogies Green Park Aalsmeer Gebiedsontwikkeling BV.pdf
20200512 B&W besluit inzake eindrapportage 2019 en - rekening en meerjarenbegroting 2021-2024 OD NZKG.pdf
20200512 B&W besluit inzake Financiële stukken Veiligheidsregio Amsterdam-Amstelland.pdf
20200512 Getekend B&W besluit inzake financiele stukken Veiligheidsregio Amsterdam-Amstelland.pdf
20200512 Raadsbrief financiele stukken OD NZKG bijlage Meerjarenbegroting 2021-2024 Omgevingsdienst NZKG.pdf
20200512 Raadsbrief financiele stukken Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied.pdf
20200512 Raadsbrief financiele stukken Veiligheidsregio Amsterdam-Amstelland.pdf
20200512 Raadsbrief financiele stukken VrAA bijlage aanbiedingsbrief veiligheidsregio.pdf
20200512 Raadsbrief financiele stukken VrAA bijlage brandweermonitor - Aalsmeer.pdf
20200512 Raadsbrief financiele stukken VrAA bijlage Jaarverslag en jaarrekening 2019.pdf
20200512 Raadsbrief financiele stukken VrAA bijlage Ontwerp programmabegroting 2020-2021 VrAA.pdf
20200512 Raadsbrief Jaarstukken 2019 en ontwerp Begroting 2021 GR OGZ Amstelland.pdf
20200519 B&W besluit inzake Jaarrekening 2019 en Begroting 2021 GR Amstelland Meerlanden Overleg.pdf
20200519 Raadsbrief inzake Jaarrekening 2019 en Begroting 2021 GR Amstelland-Meerlanden overleg.pdf
20200519 Raadsbrief inzake Jaarstukken GR Amstelland Meerlanden Overleg bijlage Begroting 2021.pdf
20200526 B&W besluit inzake Jaarstukken AM match.pdf
20200526 Raadsbrief inzake Jaarstukken AM Match bijlage Accountantsverslag 2019.pdf
20200526 Raadsbrief inzake Jaarstukken AM match.pdf
20200616 Nieuwsbrief Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied OD NZKG juni 2020.pdf
20200616 Raadsbrief uitstel jaarstukken Veilig Thuis en regioplan HGKM.pdf
20200618 Getekend rbsl inzake aanwijzing afgevaardigde gem Ameer in AB GR GGD Amsterdam-Amstelland.pdf
20200618 Getekend rbsl inzake aanwijzing plv lid AB GR OGA.pdf
20200618 Vastgesteld verslag raadsvergadering.pdf
20200714 Raadsbrief Vervoerregio Amsterdam inzake Ontheffingen Vervoerders.pdf
20200811 KORT Kwartaalverslag Greenport Aalsmeer Q2 - 2020.pdf
20200813 Raadsbrief inzake Biowarmte installatie Meerlanden N.V..pdf
20200818 raadsbrief aanvullende coronamaatregelen VrAA bijlage Brief ontwikkelingen COVID-19.pdf
20200818 raadsbrief aanvullende coronamaatregelen VRAA.pdf
20200901 Raadsbrief inzake Halfjaarsrapportage Veilig Thuis eerste halfjaar 2020.pdf
20200901 Raadsbrief inzake halfjaarsrapportage VT 1e halfjaar 2020 bijlage VT Halfjaarrapportage 20201-1 v DEF.pdf
20201006 Raadsbrief GR GGD Amsterdam-Amstelland - jaarstukken 2019-2020-2021 en regioaanpak HGKM 2020-2024.pdf
20201006 Raadsbrief GR GGD Bijlage 1 - Jaarverslag VT 2019 (concept).pdf
20201006 Raadsbrief GR GGD Bijlage 2 - Begroting 2020, 2021 (definitief concept).pdf
20201006 Raadsbrief GR GGD Bijlage 3 - Regioaanpak HGKM 2020-2024 (def. concept).pdf
20201006 Raadsbrief GR GGD Bijlage 4 - resultaten consultatieronde regioaanpak.pdf
20201102 Kwartaalverslag Greenport Aalsmeer Q3 - 2020.pdf
20201117 Memo 42 Toezending jaarstukken 2019 ESA BV bijlage 3 Controleverklaring ESA ongetekend scan.pdf
20201117 Memo 42 Toezending jaarstukken 2019 ESA BV.pdf
20201120 Raadsbrief noodverordening 18 november bijlage covid-19 monitor aalsmeer week 46.pdf
20201120 Raadsbrief noodverordening 18 november bijlage Noodverordening Covid-19 Amsterdam-Amstelland 18 november 2020 (3).pdf
20201120 raadsbrief noodverordening 18 november.pdf
20201215 Raadsbrief inzake brief GGD met update over hun inzet bij Corona.pdf
20210105 Raadsbrief inzake Jaarstukken AM match.pdf
20210113 Raadsbrief covid-19 bijlage VrAA - Voortgangsbrief maatregelen COVID-19 - 8 januari 2021.pdf
20210113 raadsbrief covid-19 monitor aalsmeer week 50 tm 53 en voortgangsbrief Covid-19 VrAA.pdf
20210113 Raadsbrief inzake Covid-19 bijlage VrAA - Voortgangsbrief maatregelen COVID-19 - 8 januari 2021 - bijlage.pdf
20210209 Raadsbrief 2e halfjaarrapportage 2020 Veilig Thuis.pdf
20210215 Kwartaalverslag Greenport Aalsmeer Q4 - 2020.pdf
20210224 - Regioraadsbrief Transitieprogramma OV 2021-2025.pdf
20210315 raadsbrief Voortgangsbrief aanpak Covid 19 VrAA d.d. 12-03-2021.pdf
20210315 Raadsbrief Voortgangsbrief VrAA bijlage VrAA - Voortgangsbrief maatregelen COVID-19 -- 12 maart 2021 - v2.pdf
20210329 raadsbrief voortgangsbrief maatregelen Covid-19 VrAA d.d.pdf
20210329 Raadsbrief voortgangsbrief matregelen bijlage VrAA Voortgangsbrief maatregelen COVID-19 - 26 maart 2021.pdf
20210406 Raadsbrief inzake ontwikkelingen Green Park Aalsmeer Gebiedsontwikkeling B.V..pdf
20210412 Raadsbrief voortgangsbrief aanpak Covid-19 VrAA bijlage VrAA Voortgangsbrief maatregelen COVID-19 - 9 april 2021.pdf
20210412 raadsbrief voortgangsbrief aanpak covid-19 VrAA.pdf
20210420 B&W besluit inzake financiële stukken Veiligheidsregio Amsterdam-Amstelland.pdf
20210420 Getekend B&W besluit Financiële Jaarstukken Veiligheidsregio Amsterdam-Amstelland.pdf
20210420 Raadsbrief conceptjaarrekening 2020 en conceptbegroting 2022 GR AM.pdf
20210420 Raadsbrief Financiële stukken Veiligheidsregio Amsterdam-Amstelland.pdf
20210420 Raadsbrief Financiële stukken VrAA bijlage 1 Aanbiedingsbrief aan gemeenten bij begroting en jaarrekening.pdf
20210420 Raadsbrief Financiële stukken VrAA bijlage 2 Jaarverslag en jaarrekening 2020 VRAA.pdf
20210420 Raadsbrief Financiële stukken VrAA bijlage 3 Ontwerp Programmabegroting 2022 en actualisatie 2021 VrAA.pdf
20210420 Raadsbrief Financiële stukken VrAA bijlage 4 brandweermonitor - Aalsmeer.pdf
20210420 Raadsbrief Financiële stukken VrAA bijlage 5 brandweermonitor - Amsterdam-Amstelland.pdf
20210422 Vervoerregio - Aanbiedingsbrief voorlopige jaarstukken 2020.pdf
20210422 Vervoerregio - Concept Jaarstukken 2020 - versie 15 april 2020.pdf
20210422 Vervoerregio - Kaderbrief 2022.pdf
20210425 raadsbrief voortgangsbrief aanpak covid-19 VrAA d.d. 23-04-2021.pdf
20210425 Raadsbrief voortgangsbrief covid 19 VrAA bijlage VrAA Voortgangsbrief maatregelen COVID-19 - 23 april 2021.pdf
20210429 KORT Kwartaalverslag Greenport Aalsmeer Q1 - 2021.pdf
20210514 raadspresentatie IO 1 juni arbeidsmigranten.pptx
20210518 B&W besluit inzake Jaarstukken GR GGD Amsterdam-Amstelland - Veilig Thuis.pdf
20210518 B&W besluit inzake jaarstukken OD NZKG.pdf
20210518 Raadsbrief inzake aanpassing kapitaalstructuur Meerlanden.pdf
20210520 agenda Informeel Overleg 1 juni 2021.doc
20210520 Vervoerregio Amsterdam - Besluitvorming OV-governance aandeelhouderschap GVB Bijlage 2-Statuten GVB (concept).pdf
20210520 Vervoerregio Amsterdam - Besluitvorming OV-governance aandeelhouderschap GVB Bijlage 3-QenA Aandeelhouderschap GVB.pdf
20210520 Vervoerregio Amsterdam - Besluitvorming OV-governance aandeelhouderschap GVB Bijlage 4a-Voorstel GR VRA - 12e wijziging.pdf
20210520 Vervoerregio Amsterdam - Besluitvorming OV-governance aandeelhouderschap GVB.pdf
20210525 B&W besluit inzake Veiligheidsregio Amsterdam-Amstelland voor zienswijze en besluit.pdf

20210525 Getekend B&W besluit inzake zienswijze en besluit Veiligheidsregio Amsterdam-Amstelland.pdf
20210525 Raadsbrief voortgangsbrief aanpak covid-19 VrAA bijlage VrAA Voortgangsbrief maatregelen COVID-19 - 21 mei 2021.pdf
20210525 raadsbrief voortgangsbrief aanpak covid-19 VrAA d.d. 21-05-2021.pdf
20210604 VrAA Voortgangsbrief maatregelen COVID-19 -- 4 juni 2021.pdf
20210608 Raadsbrief inzake Jaarstukken AM match.pdf
20210609 raadsbrief voortgangsbrief aanpak covid-19 VrAA d.d 04-06-2021.pdf
20210617 Aanbiedingsbrief gemeenten - Ontwerpbegroting 2022-2025 en concept Uitvoeringsprogramma Mobiliteit.pdf
20210617 Ontwerpbegroting 2022-2025.pdf
20210617 Uitvoeringsprogramma Mobiliteit 2021 Vervoerregio Amsterdam 1 - Uitvoeringsprogramma Mobiliteit.pdf
20210617 Vervoerregio Amsterdam - Aanbieden Ontwerpbegroting en Uitvoeringsprogramma Mobiliteit Vervoerregio Amsterdam.pdf
20210629 Raadsbrief voortgangsbrief aanpak covid 19 bijlage VrAA Voortgangsbrief maatregelen COVID-19 d.d. 25 juni 2021_.pdf
20210629 raadsbrief voortgangsbrief aanpak covid-19 VrAA d.d 25-06-2021.pdf
20210707 Bijlage 1- Raadsbrief Amsterdam OV Governance Aandeelhouderschap.pdf
20210707 Bijlage 2 - Advies Rekeningencommissie Governance - opdrachtgeverschap 02-07-2021.pdf
20210707 DB Brief Aanvullende informatie OV Governance.pdf
20210707 Vervoerregio Amsterdam - DB Brief Aanvullende informatie OV Governance.pdf
20210708 Getekend rbsl Veiligheidsregio Amsterdam-Amstelland - VrAA - aan de gemeenteraad voor zienswijze en besluit.pdf
20210708 Vastgesteld verslag gemeenteraad.pdf
20210709 Vervoerregio Amsterdam - Vrijgave ontwerp PvE Zaanstreek-Waterland.pdf
20210720 Raadsbrief inzake exploitatiekosten Oude Veiling.pdf
20210720 Raadsbrief inzake tussenevaluatie ESA Sport bijlage Eindrapportage Tussenevaluatie ESA-sport.pdf
20210720 Raadsbrief inzake tussenevaluatie ESA-sport.pdf
20210819 VrAA Voortgangsbrief maatregelen Covid-19 - 19 augustus 2021.pdf
20210823 raadsbrief voortgangsbrief aanpak covid-19 VrAA d.d. 19-08-2021.pdf
20210824 B&W besluit inzake zienswijze VRA ontwerpbegroting 2022-2025 en concept UP Mobiliteit 2022-2030.pdf
20210831 Getekend B-besluit inzake vaststelling 12e wijziging GR VRA.pdf
20210907 B&W besluit inzake toestemmingsbesluit raad gewijzigde GR OD NZKG i.k.v. fusie Weesp-Amsterdam.pdf
20210907 Raadsbrief 1e halfjaarsrapportage VT bijlage Halfjaarrapportage Veilig Thuis h1 2021.pdf
20210907 Raadsbrief inzake halfjaarrapportage Veilig Thuis eerste halfjaar 2021.pdf
20210916 Vastgesteld verslag raadsvergadering.pdf
20210924 KORT Kwartaalverslag Greenport Aalsmeer Q2 - 2021.pdf
20211026 B&W besluit inzake toetreden gemeente Weesp tot de GR GGD Amsterdam-Amstelland (VT en Centrum Seksueel Geweld).pdf
20211028 Getekend rbsl inzake toestemmingsbesluit raad gewijzigde GR OD NZKG in het kader van fusie Weesp-Amsterdam.pdf
20211102 B&W besluit inzake vernieuwing ambtelijke samenwerking Aalsmeer-Amstelveen.pdf
20211116 KORT Kwartaalverslag Greenport Aalsmeer Q3 - 2021.pdf
20211202 Getekende aangepaste GR GGD Amsterdam-Amstelland met toetreding Weesp.pdf
20211202 Vastgesteld verslag raadsvergadering.pdf
20211209 Vastgesteld verslag raadsvergadering - kopie.pdf
20211209 Vastgesteld verslag raadsvergadering.pdf
20220118 Raadsbrief inzake GGD Gezondheidsmonitor 2020 Factsheet Aalsmeer.pdf
20220218 KORT Kwartaalverslag Greenport Aalsmeer Q4 - 2021.pdf
Aanbiedingsbrief meerdere stukken aan gemeenteraden voor zienswijze.pdf
Aanvullende informatie bij bijlage 3 MvT Herindeling van de gemeenten Amsterdam en Weesp.pdf
Aanvullende informatie bij bijlage 3 Wetsvoorstel Herindeling van de gemeenten Amsterdam en Weesp.pdf
Accountantsverslag 2020.pdf
afschrift akte van statutenwijziging ESA BV.pdf
Afsprakenlijst Commissie Maatschappij en Bestuur 14 maart 2019.pdf
AFSPRAKENLIJST Commissie Maatschappij en Bestuur 15-06-2017.pdf
AFSPRAKENLIJST Commissie Maatschappij en Bestuur 17-06-2021.pdf
AFSPRAKENLIJST Commissie Maatschappij en Bestuur 18-11-2021.pdf
AFSPRAKENLIJST Commissie Ruimte en Economie 31-08-2021.pdf
ASV--Centrumregeling ambtelijke samenwerking Aalsmeer en Amstelveen-11-01-2022-1.pdf
Begeleidende brief van de OD NZKG aan de leden van het Algemeen Bestuur.pdf
Begrotingswijziging 2021-1 AM match.pdf
Besloten B&W nota inzake wijziging GR OD NZKG tgv Wet GR.pdf
Besloten B&Wadvies Veiligheidsregio.pdf
Besluit tot wijziging gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst .pdf
Bijlage 1 - GGD gezondheidsmonitor 2020 Aalsmeer factsheet.pdf
Bijlage 1 - Jaarstukken 2020 GR OGZ Amstelland.docx
Bijlage 1 bij VRA brief aan 15 gemeenten -Aandeelhoudersovereenkomst (geannoteerde inhoudsopgave).pdf
Bijlage 1 VrAAg Regionaal Risicoprofiel Hoofdrapport Versie 1.3.pdf
Bijlage 1- Raadsbrief Amsterdam OV Governance Aandeelhouderschap.pdf
Bijlage 1a VrAAg Verdieping Regionaal Risicoprofiel AA versie 1.0.pdf
Bijlage 2 - Advies Rekeningencommissie Governance - opdrachtgeverschap 02-07-2021.pdf
Bijlage 2 - Bestuurlijke samenvatting Jaarstukken 2020 GR OGZ Amstelland.pdf
Bijlage 2 bij VRA brief aan 15 gemeenten -Statuten GVB (concept).pdf
Bijlage 2 Eindconcept VrAAG beleidsplan Buitengewoon Veilig.pdf
Bijlage 2 Ontwerpbegroting 2022-2025.pdf
Bijlage 3 Concept Uitvoeringsprogramma Mobiliteit 2022-2030.pdf
Bijlage 3 GR VrAA 2015 gewijzigd in 2021 versie 28-4-2021.pdf
Bijlage 3a bij VRA brief aan 15 gemeenten -Voorstel GR VRA - 12e wijziging.pdf
Bijlage 3a Memorie van Toelichting GR VrAA.pdf
Bijlage 3b bij VRA brief aan 15 gemeenten -Artikelsgewijze toelichting GR VRA - 12e wijziging.pdf
Bijlage 4 - Ontwerp Begroting 2022 GR OGZ Amstelland.docx
Bijlage 4 Ontwerpbesluit deelname WVSV.pdf
bijlage bij raadsbrief - Halfjaarsrapportage Veilig Thuis h2 2020 definitief.pdf
bijlage bij raadsbrief - Wethoudersbrief Halfjaarsrapportage Veilig Thuis h2 2020.pdf
Bijlage bij Toestemmingsbesluit wijziging Gemeenschappelijke Regeling OD NZKG 2021.pdf
Bijlage_1_bij_bijlage_1_ voorstel procesversnellers samenwerking AA.18.10.2021.pdf
Bijlage 1 Integraal voorstel nieuwe samenwerkingsafspraken.vs1.0.colleges.pdf
Bijlage_2_bij_bijlage_1_voorstel procesversnellers.pdf
Bijlage 2 Samenwerkingsovereenkomst AA 2022 -2026.pdf
Bijlage _3_ Overzicht uitvoeringsafspraken samenwerking AA.docx
Bijlage _4_ Centrumregeling ambtelijke samenwerking Aalsmeer en Amstelveen Dec 2021.docx
Brief inzake AM jaarrekening 2018 en begroting 2020.doc
Brief inzake Amstelland Meerlanden jaarrekening 2017 en begroting 2018 en 2019.doc
Brief voorzitter VrAA getekend 15-06-30.pdf
brief wijzigingGRVervoerregio.pdf
concept brief gemeenteraad Aalsmeer aan DB VRA inzake OV Governance en GVB aandeelhouderschap.docx
Concept DVO AMHK versie 0.95 (17 febr 2016).docx
Controleverklaring jaarrekening 2020.pdf
Eindrapportage 2020 Omgevingsdienst NZKG.pdf
Eindversie evaluatie AM match.pdf
Geconsolideerde versie Gemeenschappelijke Regeling 2016.pdf
Gemeenschappelijke Regeling Amstelland.docx
Gemeenschappelijke Regeling Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied .pdf
Gemeenschappelijke Regeling Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied 2016.docx
Gemeenschappelijke regeling Vervoerregio Amsterdam.docx
Gemeenschappelijke Regeling.pdf
gewijzigde GRVervoerregiobijlage 4.pdf
Gewijzigde statuten GPAG 17 juli 2014.pdf
Gewijzigde+statuten+17+juli+2014.pdf
gewijzigdeGRVervoerregiobijlage3.pdf
gmb-GR Amstelland Meerlandenoverleg 2016-64007.pdf
gr_vraa_2015_gewijzigd_in_2021_inclusief_mvt.pdf
Jaarstukken 2020 AM match.pdf
Meerjarenbegroting 2022-2025 Omgevingsdienst NKZG.pdf
Nieuwe GR OGZ Amstelland def.doc
Nota verbonden partijen vastgesteld
notariale akte oprichting stichting Greenport Aalsmeer de dato 26 oktober 2010.pdf
OpdrachtdoorontwikkelingsamenwerkingAA.docx
Opgevraagd statuten ESA BV.docx
presentatie ambities en speerpunten regioaanpak HG&KM 2020-2025.pptx
Presentatie Green Park Gemeenteraad 16 december 2021.pptx
Presentatie rekenkamer 14 november.ppt
Presentatie rekenkamer 15 maart 2018.ppt
Primaire begroting 2022 AM match.pdf
Programmabegroting 2022.pdf
QenA Aandeelhouderschap GVB.pdf
Raadsvoorstel GR GGD Bijlage 1 - Jaarverslag Veilig Thuis 2020.pdf
Raadsvoorstel GR GGD Bijlage 2 - Begroting 2022 actualisatie 2021.pdf
RE Statuten Greenport Aalsmeer.msg
statuten ESA BV.msg
Statuten_Meerlanden_Holding_NV.pdf
statuten.msg
stcrt- 11e wijziging GR Vervoerregio Amsterdam 2018-52118.pdf
stcrt- GR Amstellan en Meerlanden Werkorganisatie 2015-49215.pdf
stcrt-GR Openbare gezondheidszorg Amstelland 2019-9434.pdf
toelichting OV Governance en VRA aandeelhouderschap GVB.docx
Vervoerregio10wijzigingGRbijlage2.pdf
VRA Brief aan 15 gemeenten - OV governance en Aandeelhouderschap GVB.pdf Wethoudersbrief GR Eerste halfjaarrapportage 2021 def.pdf